

مجموعه آثار و رسائل دعوی دکتر محمد العریفی (۳)

بہشت کلید

ترجمہ: محمد امین عبداللہی

وبسایت رسمی دکتر محمد العریفی

www.Arefe.com

بِسْمِ اللّٰهِ الرَّحْمٰنِ الرَّحِیْمِ

فهرست مطالب

فهرست مطالب.....	أ
کلید بهشت	۱
کشتی نجات.....	۶
آغاز انحراف.....	۸
یک داستان.....	۱۰
انواع شرک.....	۱۶
نزد این قبرها چه می‌کنند؟.....	۱۷
شرک چگونه به وجود آمد؟.....	۲۰
چند توجیه قبرپرستان.....	۲۴
از جمله وسائل شرک.....	۳۰
عواملی که به ایمان ضربه وارد می‌سازد.....	۳۸

کلید بهشت

ستایش مخصوص الله است که اسلام را برای بندگانش برگزید و دلایل گوناگون را بر الوهیت و ربوبیت خود برپا نمود و به بیان آن پرداخت... و تنها پروردگار تو برای هدایت و یاری کافی است... او که فرزندی بر نگرفت و در پادشاهی اش شریکی نداشت... و او را تکبیر گوی...

عطا می کند و باز می دارد... پایین می آورد و بلند می کند... پیوند می دهد و جدا می کند... و درباره ی حکمش و کارهایش مورد پرسش قرار نمی گیرد... در پادشاهی اش شریک ندارد و در حُکمش بی همتا است... نه همکاری دارد و نه وزیری... و نه شبیهی و نه نظیری...

جباران در برابر عزت او ذلیلند و نفس ها در برابر هیبتش شکسته و قلب ها در برابر عظمتش فروتن...

پس گواهی می دهم که معبودی به حق نیست جز الله که واحد است و بی همتا، و گواهی می دهم که محمد، بنده و پیامبر او و برگزیده و خلیل اوست...

درود و سلام خداوند بر او باد... اما بعد...

پیشم آمد... اندوهگین و ناراحت بود... گفت:

شیخ، از غربت خسته شدم...

گفتم: امیدوارم خداوند به همین زودی تو را به سرزمینت و نزد خانواده ات برگرداند...

اشک هایش سرازیر شد... سپس گفت: به خدا شیخ اگر بدانی چقدر دلم برایشان تنگ شده و چقدر دلشان برام تنگ است... شیخ باور می کنی مادرم بیش از چهارصد مایل مسافت را طی کرده تا نزد ضریح شیخ فلان

دعا کند و از او بخواهد من را به نزدشان برگرداند؟! او آدم خیلی مبارکی است... دعا پیش او قبول می‌شود... سختی‌ها را از بین می‌برد و دعای مردم را می‌شنود... حتی بعد از مرگش! یکی از مشایخ می‌گفت:

در عرفات بودم... مردم در حال دعا و گریه بودند... لباس احرام به تن داشتند و دستان خود را به سوی آن پادشاه دانا به دعا بلند کرده بودند... در این شرایط، و در حالی که در خشوع و خضوع بودیم... و از خداوند نزول رحمت را می‌خواستیم...

ناگهان حواسم به پیرمردی جلب شد... پیری که استخوان‌هایش سست شده بود و بدنش رو به ضعف نهاده و پشتش قوز برداشته بود و دائم تکرار می‌کرد: «ای شیخ فلان! از تو می‌خواهم سختی‌ام را برطرف کنی... برایم شفاعت کن و مرا مورد رحمت خود قرار ده!» و در همین حال گریه می‌کرد و می‌نالید...

بر افروخته شدم و به او گفتم: از خدا بترس! چطور غیر خدا را به کمک می‌خواهی؟! این ولی خود بنده‌ای بیش نیست... نه صدایت را می‌شنود و نه می‌تواند تو را اجابت کند... تنها از خدای بی‌شریک کمک بخواه...

به سوی من برگشت و گفت: ولم کن پیرمرد! تو نمی‌دانی که این شیخ چه مقامی نزد خداوند دارد! من یقین دارم که قطره‌ای از آسمان نمی‌ریزد و دانه‌ای از زمین نمی‌روید مگر به اجازه‌ی این شیخ!

سبحان الله! این‌ها کجایند؟! کجایند اینان که به غیر مولای خود پناه برده‌اند... نیازهای خود را از مردگان می‌خواهند و حاجت خود را به استخوان‌هایی پوسیده و بدن‌هایی بی‌حرکت عرضه می‌دارند... پس خدا در دعای اینان کجاست؟! خدایی که حرکت جنین را می‌بیند و دعای نیازمندان را در دریای متلاطم می‌شنود...

* * *

جهان پر بود از مشرکان... این یکی بتی را به فریاد می خواند و دیگری از
قبری امید یاری داشت...

در میان آنان سروری از سروران عرب بود، به نام عمرو بن جموح...
او بتی داشت به نام مناف... به او نزدیکی می جست و در برابرش به
سجده می رفت...

بتی که خودش از چوب ساخته بود اما آن را از خانواده و اموالش بیشتر
دوست داشت...

این روش او بود، از زمانی که این دنیا را شناخته بود... تا به سن ۶۰
سالگی رسید...

هنگامی که پیامبر ﷺ در مکه مبعوث گردید و مصعب بن عمیر رضی الله عنه را به
عنوان دعوتگر و معلم به نزد اهل مدینه فرستاد، فرزندان عمرو بن جموح -
بی آنکه بدانند - مسلمان شدند...

به او گفتند: ای پدر، مردم پیرو او شده اند، نظر تو چیست که پیرو او
شویم؟ گفت: چنین نمی کنم تا آنکه با مناف مشورت کنم!!

سپس عمرو برخاست و به نزد مناف رفت و در برابر او ایستاد و گفت:
ای مناف... از داستان این شخص آگاه شدی... او ما را از عبادت تو نهی
می کند... به من مشورت بده ای مناف!
اما بت به او پاسخ نداد... باز سخنش را تکرار کرد، اما باز پاسخی
نشنید...

آنگاه عمرو گفت: شاید خشمگین شده ای... چند روز سخنی نمی گویم تا
آنگه خشمت فرو نشیند...

سپس او را رها کرد و بیرون رفت... هنگامی که تاریکی شب فرا رسید، فرزنداناش به سراغ مناف رفتند و او را برداشتند و در چاهی که حاوی نجاست و مردار بود انداختند...

هنگام صبحگاه، مناف بر بت خود وارد شد اما او را نیافت... پس با صدایی بلند فریاد زد: وای بر شما! چه کسی امشب به خدای ما تعدی نموده؟ اما خانواده‌اش ساکت شدند و پاسخ ندادند...

عمر و ترسید و مضطرب شد و در جستجوی مناف بیرون رفت... اما آن را سرنگون در چاه یافت! او را برداشت و خوشبو کرد و سر جایش گذاشت... و خطاب به او گفت: ای مناف، به خدا سوگند اگر بدانم چه کسی با تو چنین کرده بیچاره‌اش می‌کنم!

شب دوم باز فرزنداناش به نزد بت رفتند، آن را برداشتند و در همان حفره‌ی گندیده انداختند...

صبح پیرمرد به نزد بت خود رفت اما آن را سر جایش نیافت... خشمگین شد و تهدید کرد... سپس بت را از حفره بیرون آورد و شست و خوشبو کرد...

پسران او هر شب همین کار را با آن بت می‌کردند و او نیز هر صبح آن را از چاله بیرون می‌آورد... وقتی از این کار هر روزه خسته شد قبل از خواب به نزد بتش رفت و گفت: «وای بر تو ای مناف! حتی بز هم از خودش دفاع می‌کند!» سپس در گردن بت شمشیری آویخت و گفت: «از خودت دفاع کن!»

تاریکی شب که سر رسید، جوانان بت را برداشتند و به سگی مرده بستند و در چاهی پر از زباله انداختند...

صبح هنگام، پیرمرد به جستجوی مناف برآمد اما هنگامی که او را در آن حال دید گفت:

چه پروردگاری است که روباه‌ها بر سرش ادرار می‌کنند؟
بیچاره است آنکه روباه‌ها بر او می‌شاشند!
سپس وارد دین خدا شد و در همه‌ی عرصه‌های دین از صالحان پیشی
می‌گرفت...

به داستان او نگاهی بنداز، آن هنگام که مسلمانان قصد خروج به سوی
بدر را داشتند، فرزندان او به سبب کهولت سن و لنگی پایش او را از رفتن باز
داشتند...

تا آنکه در غزوه‌ی احد، عمرو قصد جهاد نمود... اما باز او را از رفتن منع
کردند، پس در حالی که اشک می‌ریخت به نزد رسول خدا ﷺ رفت و گفت:
«ای رسول خداوند! فرزندانم می‌خواهند مرا از همراهی با تو در جهاد باز
دارند»

پیامبر ﷺ فرمود: «خداوند تو را معذور داشته است»
گفت: «ای پیامبر خدا! به خدا سوگند امید دارم با همین پای لنگم در
بهشت پای گذارم!»

پیامبر خدا ﷺ به او اجازه‌ی شرکت در جهاد داد... پس هنگامی که به
میدان نبرد رسیدند با شمشیر خود به جان ارتش تاریکی افتاد و با بت
پرستان به مبارزه برخاست تا آنکه شمشیرها او را از هر سو در برگرفت و به
شهادت رسید...

پیامبر ﷺ او را [در احد] دفن نمود...
پس از ۴۶ سال سیلی شدید بر مقبره‌ی شهدای احد جاری شد و قبرها
به زیر آب رفتند...

مسلمان به سرعت شروع به انتقال اجساد شهدا نمودند... هنگامی که
قبر عمرو بن جموح را گشودند ناگهان او را در حالی یافتند که گویی در
خواب است... زمین چیزی از بدنش را نپوسانده بود...

ببین چگونه هنگامی که حق برایش آشکار شد و به آن بازگشت، خداوند نیز عاقبت او را به خیر نمود؟

یا اصلاً ببین چگونه خداوند کرامت او را در دنیا - پیش از آخرت برای دیگران آشکار نمود؟ چرا که لا إله إلا الله را در زندگی خود محقق ساخته بود...

این جمله که آسمان‌ها و زمین به سبب آن آفریده شدند و خداوند همه‌ی مخلوقات را بر آن سرشته و سبب ورود به بهشت است. بهشت و آتش برای همین جمله آفریده شده‌اند و بندگان به سبب همین کلمه به مومن و کافر، و نیکوکار و بدکار تقسیم شدند...
گام‌های بندگان از جای خود تکان نخواهد خورد مگر آنکه از دو چیز پرسیده شوند: «چه می‌پرستیدید؟ و در پاسخ پیامبران چه گفتید؟»

* * *

کشتی نجات

چه بسیارند انسان‌هایی که همراه هلاک شدگان نابود شدند و تا روز قیامت مستحق نفرین گردیدند... تنها به این سبب که توحید را محقق نساختند...

چرا که الله، پروردگار یگانه است... بندگان حقیقی جز بر او توکل نمی‌کنند و جز به او راغب نیستند... و جز به نام او سوگند نمی‌خورند و جز برای او نذر نمی‌کنند...

این است محقق ساختن شهادت لا إله إلا الله... و برای همین است که خداوند آتش را بر اهل کلمه‌ی «لا إله إلا الله» حرام ساخته است...

مُعَاذٌ ۞ پشت سر پیامبر ﷺ راه می‌رفت... پیامبر خدا ناگهان به او روی کرد و گفت: «ای مُعَاذ... آیا می‌دانی حق خداوند بر بندگان چیست؟ و حق بندگان بر خداوند چیست؟»

گفت: خدا و پیامبرش آگاه‌ترند...

فرمود: «حق خداوند بر بندگان این است که تنها او را عبادت کنند و چیزی را با او شریک نگردانند، و حق بندگان بر خداوند این است که خداوند، کسانی را که برایش شریک نیاورده‌اند عذاب ندهد.»

در حدیث دیگری آمده که مُعَاذٌ ۞ از رسول خدا ﷺ پرسید که: ای رسول خدا... کدام گناه نزد خداوند بزرگتر است؟

پیامبر خدا ﷺ فرمود: «اینکه برای خداوند همتایی قرار دهی در حالی که او تو را آفریده...»

آری... خداوند برای همین توحید، پیامبران را فرستاده است. خداوند متعال می‌فرماید:

﴿وَلَقَدْ بَعَثْنَا فِي كُلِّ أُمَّةٍ رَسُولًا أَنِ اعْبُدُوا اللَّهَ وَاجْتَنِبُوا الطَّاغُوتَ﴾
[النحل: ۳۶]

«و بی‌شک در میان هر امتی پیامبری فرستادیم که تنها الله را عبادت کنید و از طاغوت دوری نمایید»

طاغوت هر چیزی است که به جز الله پرستیده شود... بت باشد یا قبر... توحید نخستین وظیفه‌ی پیامبران است، چنان‌که خداوند متعال می‌فرماید:

﴿وَسَأَلَ مَنْ أَرْسَلْنَا مِنْ قَبْلِكَ مِنْ رُسُلِنَا أَجَعَلْنَا مِنْ دُونِ الرَّحْمَنِ آلِهَةً يُعْبُدُونَ﴾ [الزخرف: ۲۵]

«و از پیامبران ما که پیش از تو فرستادیم بپرس: آیا به جز [پروردگار] رحمان، خدایان دیگری را قرار دادیم که پرستش شوند؟»
 پذیرش همه‌ی اعمال نیک وابسته به توحید است؛ خداوند متعال می‌فرماید:

﴿وَلَوْ أَشْرَكُوا لَحَبِطَ عَنْهُمْ مَا كَانُوا يَعْمَلُونَ﴾ [الأنعام: ۸۸]

«و اگر [در حق خداوند] شرک می‌آوردند قطعاً کارهایی که انجام می‌دادند [از ارزش] ساقط می‌شد»

هر که توحید را محقق سازد نجات می‌یابد، چنان که در حدیثی قدسی که ترمذی تخریج نموده آمده که خداوند متعال می‌فرماید: «ای فرزند آدم، اگر با گناهیانی به نزدیکی زمین به نزد من آیی در حالی که چیزی را با من شریک قرار نداده باشی با مغفرتی به نزدیکی زمین به نزد تو خواهم آمد...»
 و به سبب عظمت امر توحید، انبیاء از فقدان آن می‌ترسیدند...

پدر موحدان و ویرانگر بت‌ها و بانی بیت الحرام، ابراهیم علیه السلام چنین به درگاه آن پادشاه دانا دعا و تضرع می‌کند که:

﴿وَأَجْتَبَنِي وَبَنِيَّ أَنْ تَعْبُدَ الْأَصْنَامَ﴾ [ابراهیم: ۳۵]

«و من و فرزندانم را از پرستش بت‌ها دور گردان»
 پس از ابراهیم، دیگر چه کسی خود را از این بلا در امان می‌داند؟

* * *

آغاز انحراف

شرک برای بار نخست در میان قوم نوح رخ داد...
 سپس خداوند نوح را به رسالت مبعوث ساخت... او آنان را از شرک باز داشت و کسانی که از وی اطاعت نمودند و خداوند را به یگانگی عبادت کردند، نجات یافتند...

اما آنانکه بر شرک خود باقی ماندند، خداوند آن‌ها را با طوفان نابود ساخت...

مردم پس از نوح تا مدت زمانی بر توحید باقی ماندند، سپس ابلیس بار دیگر شروع به فاسد نمودن عقاید و نشر شرک میان بندگان نمود... خداوند نیز همچنان پیامبران را - که بشارت دهنده و هشدارگر بودند - به سوی مردم فرستاد...

آنگاه خاتم پیامبران ﷺ را مبعوث نمود و امت اسلام به توحید گراییدند... تا آنکه شرک از راه بزرگداشت اولیاء و صالحان بار دیگر به میان امت بازگشت...

بناها بر قبرهایشان ساخته شد و به آستان آنان دعا کردند و نذر نمودند، و این شرک را «توسل به صالحان» نام نهادند و ادعا کردند که بزرگداشت این قبور، آنان را به خداوند نزدیک می‌سازد... اما فراموش کردند که این حجت، دقیقا استدلالی بود که مشرکان نخست می‌آوردند، آنجا که درباره‌ی بت‌هایشان گفتند:

﴿مَا نَعْبُدُهُمْ إِلَّا لِيُقَرِّبُونَا إِلَى اللَّهِ زُلْفَى﴾ [الزمر: ۳]

«آنان را نمی‌پرستیم مگر آنکه هر چه بیشتر ما را به الله نزدیک‌تر سازند» آری، ابوجهل و ابولهب بر این اعتقاد بودند که «الله» خدای بزرگتر است... اما همراه با او خدایان دیگر را نیز شریک ساختند، به این گمان که این خدایان باعث رسیدن به خدای بزرگند و برایشان نزد او شفاعت می‌کنند...

* * *

یک داستان

بیهقی و دیگران روایت کرده‌اند، هنگامی که پیامبر دعوت خود را در میان مردم آشکار ساخت، کفار قریش سعی کردند مردم را از او متنفر سازند، پس گفتند: او ساحر است... او کاهن است... او دیوانه است...

اما دیدند پیروان او بیشتر می‌شوند و کم نمی‌شوند...

بنابراین همراهی شدند که او را با مال دنیا فریب دهند...

پس حصین بن منذر خزاعی را که از بزرگان‌شان بود به نزد او فرستادند...

هنگامی که حصین بر پیامبر ﷺ وارد شد به او گفت: ای محمد! جمع ما را پراکنده ساختی و وحدت ما را از بین بردی... حال اگر مال می‌خواهی به تو خواهیم داد، و اگر زنی را می‌خواهی به ازدواجت در خواهیم آورد، و اگر پادشاهی می‌خواهی تو را به پادشاهی می‌رسانیم... و همچنان به تطمیع خود ادامه داد و رسول خدا ﷺ در این حال ساکت بود و چیزی نمی‌گفت...

هنگامی که سخنش به پایان رسید، پیامبر ﷺ به او گفت: «حرفت تمام

شد ای ابا عمران؟»

گفت: آری...

گفت: «پس به این سوالات من پاسخ ده: ای اباعمران تو چند خدا را

می‌پرستی؟»

گفت: هفت خدا؛ شش تا در زمین و یکی در آسمان!!

فرمود: «حال اگر مالت را از دست دادی کدام یک را به دعا می‌خوانی؟»

گفت: آن را که در آسمان است...

فرمود: «اگر باران نبارید چه کسی را می‌خوانی؟»

گفت: آن را که در آسمان است...

فرمود: «اگر فرزندان گرسنه شدند، چه کسی را به دعا می‌خوانی؟»

گفت: آن را که در آسمان است...

فرمود: «حال آیا او به تنهایی دعای تو را مستجاب می‌کند یا همه‌ی خدایان با همدیگر؟»

گفت: نه؛ تنها او دعایم را مستجاب می‌کند...

آنگاه پیامبر ﷺ فرمود: «تنها او دعایت را استجابت می‌کند، و تنها او تو را نعمت می‌دهد، و همه را با هم شکر می‌گویی؟ یا شاید می‌ترسی آن‌ها به ضرر تو بر او غلبه کنند؟»

گفت: نه؛ یارای شکست او را ندارند...

رسول الله ﷺ فرمود: «ای حصین... اسلام بیاور تا سخنانی را به تو یاد دهم که خداوند با آن به تو سود رساند»

می‌گویند او اسلام آورد و پیامبر ﷺ دعایی را به او یاد داد...

همچنین در صحیحین و دیگر کتب به نقل از ابوهریره رضی الله عنه آمده که پیامبر ﷺ سوارانی را به سوی نجد فرستاد تا اوضاع دور و بر مدینه را تحت نظر بگیرند...

در حالی که آنان سوار بر اسبان خود در حال گشت زنی بودند مردی را دیدند که سلاح بر گردن داشت و احرام پوشیده بود و چنین لبیک می‌گفت: «لبیک خدایا، لبیک! لبیک که تو شریکی نداری، مگر شریکی که خود از آن توست، و صاحب آنی و صاحب هر چه دارد!»^۱ و همچنان تکرار می‌کرد: «مگر شریکی که خود از آن توست، و صاحب آنی و صاحب هر چه دارد»... صحابه به سوی او رفتند و پرسیدند که قصد کجا دارد... به آنان گفت که قصد مکه دارد... درباره‌ی او پرس و جو کردند و دانستند از سرزمین مسیلمه‌ی کذاب که ادعای پیامبری کرده بود، می‌آید.

۱- لبیک اللهم لبیک، لبیک لا شریک لک، إلا شریکاً هو لک، تملکھوما ملک.

او را گرفتند و دست بسته به مدینه آوردند تا پیامبر ﷺ او را ببیند و دربارهاش حکم کند...

پیامبر ﷺ که او را دید گفت: «آیا می‌دانید چه کسی را اسیر کرده‌اید؟ او ثُمَامَة بن اِثَال، سرور بنی حنیفه است».

سپس امر کرد تا او را کنار ستونی از ستون‌های مسجد ببندند و گرامی‌اش بدارند...

آنگاه پیامبر ﷺ به خانه‌اش رفت و هر چه خوردنی در خانه‌اش داشت جمع کرد و برای او فرستاد...

او را به یکی از ستون‌های مسجد بستند، سپس رسول الله ﷺ به نزد او آمد و گفت: «چه داری ای ثُمَامَة؟»

گفت: چیز خوبی دارم ای محمد... اگر مرا بکشی خون‌داری را کشته‌ای (یعنی قوم من برای خون‌خواهی‌ام انتقام خواهند گرفت) و اگر لطف کنی به سپاس‌گزاری لطف کرده‌ای... و اگر مال می‌خواهی هر چه می‌خواهی بگو... پیامبر ﷺ او را تا فردای آن روز رها کرد، سپس به او گفت: «چه داری ای ثُمَامَة؟»

گفت: همانی را دارم که قبلاً گفتم: اگر مرا بکشی خون‌داری را کشته‌ای، و اگر لطف کنی به سپاس‌گزاری لطف کرده‌ای... و اگر مال می‌خواهی هر چه می‌خواهی بگو...

پیامبر ﷺ او را تا روز بعد تنها گذاشت... سپس فردای آن روز به نزد او آمد و گفت: «چه داری ای ثُمَامَة؟»

گفت: همانی دارم که به تو گفتم...

هنگامی که پیامبر دید او رغبتی در اسلام آوردن ندارد و نماز مسلمانان را دیده و سخن آنان را شنیده و کَرَم آنان را به چشم دیده است فرمود:

«ثُمَّامَةَ رَا آزَاد كَنِيْد»... او را آزاد کردند و حیوانش را به او دادند و با او خداحافظی کردند...

ثمامه به آبی که نزدیک مسجد بود رفت و غسل نمود و سپس وارد مسجد شد و گفت: أَشْهَدُ أَنْ لَا إِلَهَ إِلَّا اللَّهُ وَ أَشْهَدُ أَنَّ مُحَمَّدًا رَسُولُ اللَّهِ...

ای محمد! به خدا سوگند بر روی زمین چهره‌ای از چهره‌ی تو برایم منفورتر نبود، اما امروز چهره‌ی تو برایم محبوب‌ترین چهره‌ها شده است... به خدا سوگند نزد من دینی منفورتر از دین تو نبود... اما امروز دین تو محبوب‌ترین ادیان نزد من است...

به خدا سوگند برایم سرزمینی منفورتر از سرزمین تو نبود، اما امروز سرزمین تو محبوب‌ترین سرزمین‌ها برای من است...

سپس گفت: ای رسول خدا! سواران تو مرا در حالی دستگیر کردند که قصد عمره داشتم، اکنون نظرت چیست؟

پیامبر خدا ﷺ به او بشارت خیر داد و او را امر کرد تا مسیر خود را به مکه به پایان رساند و عمره‌اش را به جای آورد...

پس به مکه رفت در حالی که موحدانه، چنین لبیک می‌گفت: «لبیک اللهم لبیک... لبیک لا شریک لک...»

آری او اسلام آورد و گفت: خداوندا لبیک، تو شریکی نداری... نه قبری که همراه با خداوند عبادت شود و نه بتی که به سویش نماز گزارد و برایش سجده بَرَد...

سپس ثمامه ﷺ وارد مکه شد و سران قریش از ورود او آگاه شدند و به نزد او آمدند...

ناگهان لبیک او را شنیدند که می‌گفت: «لبیک لا شریک لک... لبیک لا شریک لک...»

یکی از آنان گفت: بی‌دین شده‌ای؟

گفت: نه... اما همراه با محمد ﷺ اسلام آورده‌ام...

قصد آزارش نمودند، اما بر سرشان فریاد زد که: به خدا سوگند از سوی یمامه حتی یک دانه گندم به سوی شما نخواهد آمد مگر آنکه پیامبر خدا ﷺ اجازه دهد!

در این داستان تامل نمایید که وی پیش از اسلام، چگونه هم الله را بزرگ می‌داشت و هم خدایان دیگر را همراه با وی بزرگ می‌داشت و به همین سبب مشرک بود...

آری... مشرکان آن دوران خداوند را - بیش از دیگر خدایان - بزرگ می‌داشتند...

با این وجود، بگویید تفاوت ابوجهل و ابولهب با کسانی که امروزه در کنار قبرها ذبح می‌کنند و به سوی قبر سجده می‌کنند یا برای آن قربانی و طواف می‌کنند یا نزد آستان یک ولی فروتنانه و با خشوع می‌ایستند، چیست؟ آنان که از استخوان‌هایی پوسیده شفای بیمار و بازگشت مسافرشان را می‌خواهند؟

عجیب است کارشان در حالی که خداوند متعال می‌فرماید:

﴿إِنَّ الَّذِينَ تَدْعُونَ مِنْ دُونِ اللَّهِ عِبَادٌ أَمْثَلُكُمْ فَادْعُوهُمْ فَلْيَسْتَجِيبُوا لَكُمْ إِنَّ كُنْتُمْ صَادِقِينَ﴾ [الأعراف: ۱۹۴]

«بی‌شک کسانی را که به جز الله به فریاد می‌خوانید بندگان هستند مانند شما، بنابراین آنان را [در گرفتاری‌ها] فرا بخوانید؛ اگر راست‌گویید باید شما را اجابت کنند».

چنین شرکی که نزد قبرها رخ می‌دهد از جمله قربانی کردن برای آن و تقرب جستن به اهل قبور، بزرگترین گناهان است...

آری، حتی بزرگتر از نوشیدن خمر و ارتکاب زنا، چراکه خداوند متعال فرموده است:

﴿إِنَّ اللَّهَ لَا يَغْفِرُ أَنْ يُشْرَكَ بِهِ وَيَغْفِرُ مَا دُونَ ذَلِكَ لِمَنْ يَشَاءُ﴾ [النساء: ۴۸ و ۱۱۶]

«بی شک الله این را که به او شرک بیاورند نمی بخشد و به غیر از آن را برای هر که بخواهد می بخشاید...»

خداوند شرک را مورد آمرزش قرار نمی دهد، در حالی که ممکن است زناکاران و قاتلان و جانیان را ببامزد... اما شرک بزرگترین گناهان است و خداوند چنان که خود فرموده است، هرگز آن را نمی بخشد:

﴿إِنَّ الشِّرْكَ لَظُلْمٌ عَظِيمٌ﴾ [لقمان: ۱۳]

«همانا شرک، ستمی است بس بزرگ.»

بهشت نیز بر مشرکان حرام است. خداوند متعال می فرماید:

﴿إِنَّهُ مَن يُشْرِكْ بِاللَّهِ فَقَدْ حَرَّمَ اللَّهُ عَلَيْهِ الْجَنَّةَ وَمَأْوَاهُ النَّارُ وَمَا لِلظَّالِمِينَ مِنْ أَنْصَارٍ﴾ [المائدة: ۷۲]

«همانا هر که با الله شریک آورد، الله بهشت را بر وی حرام ساخته و جایگاهش آتش است و ستمگران یابوری ندارند.»

هر که در شرک واقع شود، آن شرک همه‌ی عبادت‌هایش از جمله نماز و روزه و حج و جهاد و صدقه را فاسد می سازد. الله متعال فرموده است:

﴿وَلَقَدْ أُوحِيَ إِلَيْكَ وَإِلَى الَّذِينَ مِنْ قَبْلِكَ لَئِنْ أَشْرَكْتَ لَيَحْبَطَنَّ عَمَلُكَ وَلَتَكُونَنَّ مِنَ الْخَاسِرِينَ﴾ [الزمر: ۶۵]

«و قطعاً به تو و به کسانی که پیش از تو بودند وحی شده است اگر شرکبیاوری حتما کردارت تباه و بی شک از زیانکاران خواهی شد.»

* * *

انواع شرک

شرک انواع متعددی دارد:

برخی از انواع آن باعث خروج از دین می‌شود و صاحب خود را - اگر توبه نکند و در همین حال بمیرد - در جهنم جاودانه می‌سازد...

از این جمله: فرا خواندن غیر خدا و تقرب به غیر الله - مانند قبر یا جن - از طریق قربانی و نذر و دیگر عبادات، و ترس از مردگان یا جنیان و شیاطین که به وی زبانی رسانند یا باعث بیماری او شوند...

همچنین امید به غیر خدا در قضای حاجاتی که کسی جز الله توانایی آن را ندارد، مانند آنچه هم‌اکنون نزد قبور رخ می‌دهد...

چرا که قبرها در واقع برای عبرت گرفتن و دعا برای مردگان زیارت می‌شود، چنان که پیامبرمان ﷺ می‌فرماید: «قبرها را زیارت کنید زیرا شما را به یاد آخرت می‌اندازد».

اما زیارت قبور برای فرا خواندن اهل قبور یا طلب حاجات از آنان، شرک اکبر است... فرقی نمی‌کند صاحب قبر پیامبر باشد یا ولی، چرا که همه‌ی آنان انسان‌هایی بیش نیستند که توانایی سود و زیان ندارند و خداوند متعال خطاب به محبوب‌ترین بندگانش، محمد ﷺ می‌فرماید:

﴿قُلْ لَا أَمْلِكُ لِنَفْسِي نَفْعًا وَلَا ضَرًّا﴾ [الأعراف: ۱۸۸]

«بگو: من برای خودم اختیار سود و زبانی ندارم...»

کاری که جاهلان نزد قبر پیامبر ﷺ انجام می‌دهند، مانند به فریاد خواندن و یاری طلبیدن از او نیز شامل همین امر می‌شود... همینطور قبر حسین بن علی و بدوی و گیلانی یا دیگران...

اما زیارت قبور به قصد نماز در کنار آنها یا قرآن خواندن نزد آن، بدعت است...

بسیاری از این قبرها - که بزرگ داشته می‌شوند - دارای خادمانی هستند که در ظاهر از خود تقوا و پرهیزگاری نشان می‌دهند و درباره‌ی صاحب قبر دروغ‌هایی از خود می‌سازند و مردم را به سوی شرک فرا می‌خوانند... چیزی که کار را بدتر می‌کند این است که آن‌ها تنها به بزرگداشت مردگان اکتفا نمی‌کنند بلکه اموال بسیاری را صرف تزئین قبور و ساختن بنا بر روی آن می‌کنند...

در حالی که پیامبر خدا ﷺ از این کار برحذر داشته و بلکه خطاب به علی رضی الله عنه [در روز فتح مکه] فرمود: «مجسمه‌ای باقی نگذار مگر آنکه آن را ناقص سازی و قبری را مگذار مگر آنکه آن را با زمین هم‌سطح گردانی». و پیامبر ما ﷺ از گنج‌کاری قبر و یا نشستن بر روی آن و یا ساختن بر روی آن و نوشتن بر آن نهی نموده و فرمود: «خداوند کسانی را که بر روی آن [یعنی قبرها] مسجد و چراغ‌ها قرار می‌دهند، لعنت کند» و همچنین فرمود: «خداوند لعنت کند کسانی را که قبرهای پیامبرانشان را مسجد کردند» و این شامل قبر شریف ایشان و هر قبر دیگری می‌شود و در دوران صحابه و تابعین بر روی قبر پیامبر یا هیچ کس دیگری بنایی وجود نداشت...

* * *

نزد این قبرها چه می‌کنند؟

بسیاری از قبرپرستان در حالی که گاو و گوسفند و انواع غذاها و اموال به همراه دارند به نزد ضریح‌ها می‌روند تا قربانی صاحب ضریح کنند و بلکه برخی از آنان قبر را طواف می‌کنند و خاک آن را بر سر و صورت می‌کشند... برخی دیگر را می‌بینی که به اولیا و صاحبان قبور سوگند یاد می‌کنند و حتی اگر به خدا قسم بخورند از یکدیگر نمی‌پذیرند و آن را راست

نمی‌پندارند، اما اگر کسی از آنان به یکی از اولیا سوگند یاد کند از وی می‌پذیرند...

برخی از آن‌ها کفش‌های خود را به احترام صاحب قبر از پا بیرون می‌آورند!

یا با ضریح و گنبد آن تبرک می‌جویند و از خاک آن برمی‌دارند و یا دستان خود را بر روی قبر می‌گذارند و بر بدن خود می‌کشند... حتی می‌بینی زنانی را که کودک خود را بلند کرده‌اند و در حالی که صاحب قبر را صدا می‌زنند کودک خود را تکان می‌دهند و برای او از آن مرده برکت می‌خواهند! و حتی برخی را می‌بینی که به سوی قبر سجده می‌کنند...

بعضی نیز چندین روز در کنار قبر به اعتکاف می‌نشینند تا آنکه شفا یابند یا حاجتشان قضا شود...

همچنین بر چهره‌ی زائران این قبرها خشوع و فروتنی و آرامش و اندوه و گریه هویدا است، انگار این صاحبان قبور، خدایانی جز خدای یگانه‌اند در حالی که خداوند راضی نیست حتی پیامبران یا فرشتگان به همراه او پرستش شوند چه رسد به دیگران...

این مردگان نمی‌توانند حتی به خود یاری رسانند یا سودی به خود رسانند تا چه رسد به دیگران...

چه شبیه است حال اینان که قبرها را بزرگ می‌دارند و از صاحبان قبور می‌ترسند، به حال فرستادگان ثقیف هنگامی که ایمان آوردند اما از بتی که نزد آنان بود می‌ترسیدند در حالی که آن بت قادر به سود و زیانی نبود...

هنگامی که اسلام در میان مردم منتشر شد، همه‌ی قبائل فرستادگان خود را گسیل می‌داشتند تا اسلام خود را در برابر پیامبر خدا ﷺ اعلام کنند...

بیش از ده نفر از مردان قبیله‌ی ثقیف نیز به نزد پیامبر ﷺ آمدند؛ وی آنان را در مسجد سکنی داد تا قرآن را بشنوند... هنگامی که خواستند اسلام خود را اعلان کنند به یکدیگر نگاهی انداختند و یاد بتی افتادند که آن را می‌پرستیدند و «رَبَّة» نام داشت...

آنگاه از پیامبر ﷺ درباره‌ی ربا و زنا و خمر پرسیدند که همه را برای آنان حرام اعلام کرد...

در این موارد از وی اطاعت کردند و سپس درباره‌ی «رَبَّة» از وی پرسیدند، که با آن چکار خواهد کرد؟

فرمود: «آن را ویران کنید» گفتند: هیهات! اگر ربه بداند که می‌خواهی ویرانش کنی اهل طائف و اطراف آن را خواهد کشت!

عمرؓ به آنان گفت: «وای بر شما چقدر نادانید! ربه سنگی بیش نیست!»

گفتند: ای رسول خدا! خودت ویران کردن آن را بر عهده بگیر... ما هرگز آن را ویران نمی‌کنیم!

پیامبر ﷺ گفت: «کسی را به نزد شما خواهم فرستاد که شما را از ویران کردن آن کفایت کند»... سپس از وی برای بازگشت اجازه خواستند...

آنگاه قوم خود را به اسلام فرا خواندند و آنان اسلام آوردند و چند روز منتظر فرستاده‌ی پیامبر ماندند در حالی که در دل‌هایشان ترس آن بت بود! سپس خالد بن ولید و مغیره بن شعبه به همراه تعدادی از صحابه به نزد آنان آمدند، و در حالی که مردان و زنان و کودکان جمع شده بودند به سوی آن بت رفتند...

مردم طائف از ترس می‌لرزیدند و مطمئن بودند که بت ویران نمی‌شود و کسانی را که قصد ویران کردنش را دارند می‌کشد!

مغیره به سوی بت رفت و تبر را برداشت و به یارانش گفت: امروز کاری می‌کنم که از کار ثقیفیان به خنده آید! سپس با تبر ضربه‌ای به بت زد و خود را انداخت و پاهایش را به زمین کوبید!

مردم فریاد کشیدند و گمان کردند بت او را کشته است!

سپس رو به خالد و همراهانش کردند و گفتند: هر که می‌خواهد نزدیک شود!

در این هنگام مغیره خنده‌کنان برخاست و گفت: وای بر شما ای مردم ثقیف! این شوخی بود! این بتی بیش نیست؛ سنگ است و گل! عافیت خداوند را بپذیرید و تنها او را عبادت کنید...

سپس به بت ضربه زد و آن را شکست؛ آنگاه صحابه بر روی بت آمدند و آن را با خاک یکسان کردند...

* * *

شرک چگونه به وجود آمد؟

اگر فطرت انسان‌ها بر توحید سرشته شده، پس شرک چگونه به وجود آمد؟

اگر به چگونگی ایجاد شرک بر روی زمین تأمل کنید خواهید دید سر منشأ آن غلو در مورد صالحان و بالاتر بردن آنان از منزلت انسانی آنها است...

در قوم نوح، مردم موحد بودند و تنها الله را بدون هیچ شریکی عبادت می‌کردند و به طور کلی شرک بر روی زمین وجود نداشت...

در میان آنان پنج مرد صالح بودند: وُد و سُواع و یَعوث و یَعوق و نَسر... هنگامی که این پنج تن از دنیا رفتند قوم آنان بسیار اندوهگین شدند و

گفتند: کسانی که عبادت را به یاد ما می‌آوردند و ما را به طاعت خداوند امر می‌کردند، از بین ما رفتند...

اینجا بود که شیطان آنان را وسوسه نمود و گفت: چه خوب است که تصاویر آنان را به شکل مجسمه نزد مساجد خود قرار دهید؛ اینگونه هر گاه این مجسمه‌ها را می‌بینید به یاد عبادت می‌افتید و برای آن تشویق می‌شوید! آنان از شیطان اطاعت کردند و بت‌ها را به عنوان نمادهایی قرار دادند که عبادت و نیکوکاری را به یادشان می‌آورد...

و همینگونه بود... این بت‌ها را می‌دیدند و به یاد عبادت می‌افتادند... سال‌ها گذشت و آن نسل از میان رفتند و فرزندانشان پس از آن‌ها بزرگ شدند و پدران خود را دیدند که آن مجسمه‌ها را ستایش می‌کنند و بزرگ می‌دارند، چرا که آن‌ها را به یاد نیکوکاران می‌اندازد...

سپس نسلی دیگر پس از آنان آمد و شیطان به آن‌ها گفت: کسانی که پیش از شما بودند این بت‌ها را عبادت می‌کردند و اگر خشکسالی پیش می‌آمد یا نیازی داشتند به این بت‌ها پناه می‌آوردند؛ شما نیز آن‌ها را عبادت کنید!

آنان چنین کردند، تا آنکه خداوند نوح عليه السلام را به پیامبری مبعوث نمود و آنان را نهصد و پنجاه سال به توحید دعوت کرد اما جز تعداد کمی همراه او ایمان نیاوردند... آنگاه خداوند بر کافران خشم آورد و با طوفان هلاکشان نمود...

این چیزی بود که در قوم نوح اتفاق افتاد...

اما امروز از وابستگان قبرها می‌پرسیم رابطه‌شان با این قبرها از کجا شروع شده و چطور کارشان را به شرک رسانده است؟
کار آن‌ها اول از تقدیس اشخاص صالح و متقی شروع شد...

سپس زیارت این اماکن را مستحب دانستند... نه برای یادآوری مرگ و آخرت... بلکه برای یادآوری فلان شیخ صالح و دعا کردن خداوند نزد قبر او به امید استجابت... سپس کار به لمس قبر و دست کشیدن به آن و واسطه قرار دادن آن و وسیله و شفیع قرار دادن آن نزد خداوند رسید...

گمان کردند که صاحب این ضریح نزد خداوند داری جاه و مقام است و خودشان گناهکارند و نمی‌توانند مستقیماً از خداوند چیزی بخواهند... برای همین لازم است که صاحب قبر را میان خود و خداوند واسطه کنند!!

سپس شیطان در دل زائران این قبور وسوسه می‌اندازد و می‌گوید: حال که صاحب این قبر نزد خداوند گرامی و صاحب مقام است خداوند نیز به او قدرت تصرف عطا می‌کند!

و اینجاست که زائر قبر، ذاتِ صاحب قبر را بزرگ می‌دارد و مستقیماً از او می‌ترسد و به او امید می‌بندد...

سپس مستقیماً از خود مرده حاجت می‌خواهد و بر قبر وی مسجد یا قبه و ضریح می‌سازد...

پس از آن شروع به ساختن کرامات و داستان‌های دروغین درباره‌ی وی می‌کند...

زنی از وی حاجت خواسته و آن ولی به وی شوهر خوب عطا کرده! زنی دیگر با درخواست از وی صاحب فرزند شده! و... حتی برخی از آنان می‌گویند: کسی که عتبات و اضرحه را زیارت کند نا امید نمی‌شود!

از تاجری پرسیدند چرا برای مشتریان به نام قبر فلان شیخ قسم می‌خوری اما به نام خدا سوگند یاد نمی‌کنی؟

گفت: آنان به قسم خدا راضی نمی‌شوند و تنها با قسم به ضریح فلانی راضی می‌شوند...

ببین چگونه ضریح نزد آنان جایگاه والاتری از خداوند دارد!
 حال و روز اینان چقدر شبیه به چیزی است که ابورجاء عطاردی رضی الله عنه از
 دوران جاهلیت نقل می‌کند...

وی می‌گوید: ما در جاهلیت بت‌ها و درختان و سنگ‌ها را
 می‌پرستیدیم...

یکی از ما سنگی را می‌پرستید، اما همین که سنگی بهتر می‌یافت سنگ
 خود را دور می‌انداخت و آن سنگ را عبادت می‌کرد! و اگر سنگی
 نمی‌یافتیم مقداری خاک جمع می‌کردیم و شیر گوسفند را بر آن
 می‌دوشیدیم سپس بر آن طواف می‌کردیم!

یک بار به سفری رفتیم و یکی از خدایانمان را که تکه سنگی بود همراه
 برده بودیم... هر گاه برای پختن غذا آتشی روشن می‌کردیم و برای گذاشتن
 زیر دیگ سنگ سومی نمی‌یافتیم خدایمان را زیر دیگ می‌گذاشتیم و با
 خود می‌گفتیم نزدیک آتش باشد گرم‌تر می‌شود!!

روزی در جایی منزل گرفتیم و سنگمان را از خورجین بیرون آوردیم...
 هنگامی که از آنجا رفتیم ناگهان صدای یکی از مردم قوم خود را شنیدیم
 که فریاد می‌کشید: پروردگارمان گم شد! در جستجویش برآید!

سپس سوار بر شتر به جستجوی پروردگارمان پرداختیم!
 در همین حال ناگهان صدای کس دیگری را شنیدیم که می‌گفت:
 پروردگارتان - یا پروردگاری شبیه آن - را یافتم!

آنگاه به محل کاروانمان برگشتم و دیدم که قوم من نزد بتی به سجده
 رفته‌اند... نزد آن بت رفتیم و شتر را در آنجا نشاندم...

عجیب بود جهل آنان در جاهلیت پیش از اسلام، و عجیب‌تر از آن، حال
 اینان در جاهلیت امروز!

به خاطر خدا بگویید: تفاوت کسی که سنگی را می‌پرستد با کسی که
قبری را عبادت می‌کند چیست؟
میان کسی که حاجات خود را از بت‌ها می‌خواهد و کسی که نیازهایش را
از خاک و استخوان یک مرده طلب می‌کند؟
کسی که قبور اولیاء را عبادت می‌کند و کسی که گل و آب را...
درست است؛ همه‌ی آن‌ها می‌گویند: آنان را نمی‌پرستیم مگر آنکه باعث
نزدیک‌تر شدن ما به خداوند شوند!

* * *

چند توجیه قبر پرستان

توجیه نخست:

ممکن است برخی از آنان بگویند: شما بر ما سخت می‌گیرید! چرا که ما
مردگان را نمی‌پرستیم... صاحبان این قبور اولیایی نیکوکارند که نزد الله
مکان و منزلت دارند و برای ما نزد او شفاعت می‌کنند...
در پاسخ به آنان می‌گوییم: این دقیقا همان شرک کفار قریش در پرستش
بت‌ها بود...

زیرا مشرکان عرب به توحید ربوبیت اقرار داشتند، یعنی آنکه آفریدگار
تدبیرگر کار جهان همان الله است که در این مورد (یعنی خلقت و تدبیر امور
جهان) شریکی ندارد، چنان که خداوند متعال می‌فرماید:

﴿قُلْ مَنْ يَرْزُقُكُمْ مِنَ السَّمَاءِ وَالْأَرْضِ أَمَّنْ يَمْلِكُ السَّمْعَ وَالْأَبْصَرَ وَمَنْ
يُخْرِجُ الْحَيَّ مِنَ الْمَيِّتِ وَيُخْرِجُ الْمَيِّتَ مِنَ الْحَيِّ وَمَنْ يُدِيرُ الْأُمْرَ فَسَيَقُولُونَ
اللَّهُ فَقُلْ أَفَلَا تَتَّقُونَ﴾ [یونس: ۳۱]

«بگو کیست که از آسمان و زمین به شما روزی می‌بخشد یا کیست که حاکم
بر گوش‌ها و دیدگان است و کیست که زنده را از مرده بیرون می‌آورد و مرده را از

زنده خارج می‌سازد و کیست که کارها را تدبیر می‌کند؟ خواهند گفت الله؛ پس بگو آیا پروا نمی‌کنید؟»

اما با این وجود، پیامبر ﷺ با آنان جنگید، زیرا آنان تمام انواع عبادات را خاص خداوند نکرده بودند...

زیرا شرک یعنی آنکه بنده چیزی را که مختص الله - سبحانه و تعالی - است برای غیر او انجام دهد، حال تفاوت ندارد که این غیر الله - چنان که در جاهلیت نخست می‌گفتند - بت باشد یا نام دیگری بر آن نهاده شود مانند ولی و قبر و ضریح...

توجیه دوم:

شاید برخی از وابستگان قبور بگویند: ما برای طلب شفاعت به صاحبان قبور که از اولیاء و صالحانند تقرب می‌جوییم، چرا که این مردگان گروهی از صالحانند که نزد خداوند دارای جاه و منزلت هستند... برای همین از آنان می‌خواهیم برای ما نزد خداوند شفاعت کنند...

خطاب به آنان می‌گوییم: شما را چه شده؟ دعوتگر خداوند را اجابت کنید و به او ایمان آورید... خداوند قرار دادن شفیعان را شرک نامیده است:

﴿وَيَعْبُدُونَ مِن دُونِ اللَّهِ مَا لَا يَضُرُّهُمْ وَلَا يَنْفَعُهُمْ وَيَقُولُونَ هَؤُلَاءِ شَفَعَتُونَا عِنْدَ اللَّهِ قُلْ أَتَنْبِئُونَ اللَّهَ بِمَا لَا يَعْلَمُ فِي السَّمَوَاتِ وَلَا فِي الْأَرْضِ

سُبْحٰنَهُ وَتَعٰلٰی عَمَّا يُشْرِكُونَ ﴿۱۸﴾ [یونس: ۱۸]

«و به جای الله چیزهایی را می‌پرستند که نه به آنان زیان می‌رساند و نه به آنان سود می‌دهد و می‌گویند این‌ها نزد الله شفاعت‌گران ما هستند بگو آیا الله را به چیزی که در آسمان‌ها و در زمین نمی‌داند آگاه می‌گردانید او پاک و برتر است از آنچه [با وی] شریک می‌سازند».

همچنین می‌گوییم: ما نیز مانند شما به این اعتقاد داریم که خداوند به انبیا و اولیای خود شفاعتی عطا کرده، و آنان نزدیک‌ترین مردم به اویند... اما خداوند ما را از درخواست کردن آنان و دعایشان نهی نموده... درست است؛ انبیا و اولیا و شهدا نزد خداوند دارای شفاعتند، اما این شفاعت در اختیار خود آنان نیست که برای هر کس که بخواهند شفاعت کنند و از هر کس که نخواهند باز دارند... هرگز... آنان تنها پس از اجازه‌ی خداوند و تنها برای آنان که خودِ خداوند راضی است، شفاعت می‌کنند...
توجیه سوم:

شبهه‌ای است که ممکن است شیطان به دل برخی از مردم بیندازد و آن این است که قبر پیامبر ﷺ بدون انکاری از سوی مسلمانان به مسجد نبوی افزوده شده است و اگر چنین کاری حرام بود در آن دفن نمی‌شد... پاسخ: پیامبر ﷺ در همان جایی دفن شد که در گذشته بود... در واقع وی در مسجد دفن نشد بلکه در حجره‌ی خود دفن شد... آغاز کار چنین بود و صحابه رضی الله عنهم وی را در حجره‌ی ام المومنین عائشه دفن کردند تا کسی بعدها نتواند آن را مسجد قرار دهد، چنان‌که در حدیث عائشه رضی الله عنها آمده که رسول خدا ﷺ در بیماری وفاتش فرمود: «خداوند یهود و نصارا را لعنت کند؛ قبور پیامبران خود را مسجد قرار دادند» ام المومنین می‌گوید: اگر چنین نبود قبرش را بیرون [از خانه] قرار می‌دادند، اما ترسیدند که مسجد قرار داده شود [به روایت بخاری و مسلم].

آری؛ ایشان ﷺ نخست در خانه‌ی عائشه رضی الله عنها دفن شدند و خانه‌ی عائشه از سمت شرق به مسجد چسبیده بود... سال‌ها گذشت و مردم بیشتر شدند و صحابه مسجد را از همه‌ی جهات گسترش می‌دادند مگر از جهت شرق... مسجد از سمت غرب و شمال و

جنوب توسعه داده شد به جز از سمت شرق، چرا که قبر پیامبر ﷺ آنان را از توسعه‌ی مسجد از آن سمت باز می‌داشت...

سپس در سال ۸۸ هجری، یعنی ۷۷ سال پس از وفات پیامبر و بعد از آنکه همه‌ی اصحاب پیامبر ﷺ که در مدینه بودند درگذشتند، ولید بن عبدالملک، خلیفه‌ی اموی دستور داد تا برای توسعه‌ی مسجدالنبی آن را ویران کردند و امر کرد تا آن را از همه‌ی جهات توسعه دهند و حجره‌های همسران پیامبر ﷺ را به مسجد بیفزایند... بدین ترتیب مسجد از سمت شرق نیز گسترش یافت و حجره‌ی ام المومنین عائشه رضی الله عنها به مسجد افزوده شد و قبر پیامبر ﷺ همجوار مسجد گردید...

این بود داستان قبر پیامبر خدا ﷺ و مسجد ایشان...

بنابراین کسی نمی‌تواند به واقعه‌ای که پس از صحابه رضی الله عنهم رخ داده استدلال نماید چرا که این کار مخالف احادیث ثابت و صحیح و مخالف فهم و عمل سلف امت است... در واقع ولید بن عبدالملک اموی - که خداوند از او درگذرد - در وارد ساختن حجره به داخل مسجد پیامبر ﷺ اشتباه نمود، زیرا پیامبر ﷺ از بنا نمودن مساجد بر قبرها نهی کرده است و درست این بود که مسجد از دیگر جهات توسعه داده می‌شد نه از جهت حجره‌ی ام المومنین...

باز به وابستگان قبور می‌گوییم: دعوتگر خداوند را اجابت کنید و به او ایمان آورید...

به خاطر خدا بگویید: آیا شنیده‌اید که کسی از سلف صالح این امت به ضریح و قبور توسل کند؟ و از آن پادشاه دانا غافل شود؟

آیا شنیده‌اید که کسی از آن‌ها نزد قبر پیامبر ﷺ یا یکی از صحابه یا اهل بیت بایستد و حاجتی بخواهد یا خواهان حل مشکلی شود؟

بنگر که در دوران عمر رضی الله عنه هنگامی که با آنان برای نماز طلب باران خارج شد، دستانش را به دعا بلند کرد و گفت: «خداوندا ما هنگامی که دچار خشکسالی می‌شدیم به دعای پیامبرمان توسل می‌کردیم و باران می‌بارید... خداوندا [هم‌اکنون] به دعای عموی پیامبرت رضی الله عنه توسل می‌جوییم...». سپس روی به عباس رضی الله عنه کرد و گفت: «ای عباس، برخیز و از خداوند بخواه به ما باران عطا کند» آنگاه عباس برخاست و خداوند را به دعا خواند و مردم برای دعای او آمین گفتند و گریستند... تا آنکه ابرها بر بالای سر آنان جمع شدند و بارید...

پس بنگر به صحابه‌ی گرامی پیامبر که هم علمشان بیش از ما بود و هم محبتشان به پیامبر رضی الله عنه بیش از محبت ما، اما در هنگام بروز سختی‌ها به نزد قبر پیامبر رضی الله عنه رفتند و نه گفتند: ای رسول خدا! برای ما نزد خداوند شفاعت کن!

هرگز... زیرا آنان می‌دانستند به دعا خواندن مردگان جایز نیست، حتی اگر آن میت، پیامبر باشد...

آه و حسرت بر بیچارگانی که امروزه بر خاک و استخوان مردگان جمع می‌شوند و از آن خواهان مغفرت و رحمت هستند...

ای قوم ما! کجا می‌روید؟ به نظر شما هنگامی که پیامبر خدا رضی الله عنه از برپا داشتند تصاویر و مجسمه‌ها نهی نمود، این کارش بیهوده و بی‌هدف بود؟ یا آنکه ترسیده بود مسلمانان باری دیگر به جاهلیت نخست باز گردند؟ به عبادت تصاویر و مجسمه‌ها؟ و چه تفاوتی است میان کسی که تصاویر و مجسمه‌ها را بزرگ می‌دارد و کسی که قبرها و ضریح‌ها را؟

* * *

از دیگر وسائل شرک، قسم به غیر الله است...

سوگند یاد کردن به کعبه و امانت و شرف و زندگی فلان کس و مقام پیامبر و فلان ولی، هیچکدام جایز نیست و همه حرام است، چرا که سوگند نوعی بزرگداشت است که تنها شایسته‌ی الله است...

امام احمد از ابن عمر روایت کرده است که رسول الله ﷺ فرمود: «هر کس به غیر الله سوگند یاد کند، شرک ورزیده» و رسول خدا ﷺ می‌فرماید: «هر که می‌خواهد سوگند یاد کند، به الله قسم بخورد یا ساکت شود»...

اگر شخصی به کسی یا چیزی غیر از خداوند سوگند یاد کند با این اعتقاد که عظمت وی مانند الله است، این کار او شرک اکبر است، اما اگر معتقد باشد که مقام وی پایین‌تر از خداوند است، مرتکب شرک اصغر شده است.

اما کسی که از روی فراموشی به غیر خدا قسم یاد کند کفاره‌اش این است که بگوید: «لا إله إلا الله»، چنان‌که بخاری از پیامبر خدا ﷺ روایت نموده که فرمود: «هر که سوگند یاد کرد و در سوگندش گفت: قسم به لات و عزی، بگوید: لا إله إلا الله»...

و هر که به این نوع سوگند عادت کرده باید بر ترک آن با نفس خود مجاهده کند...

همین‌طور برخی از انواع شرک‌های لفظی بر زبان بعضی از مردم جاری می‌شود مانند این سخن که: هر چه تو و خدا بخواهید، یا: اگر خدا و فلانی بخواهند... یا: من جز خدا و تو کسی را ندارم... یا این از برکات خدا و برکات شماست...

اما صحیح این است که مثلا بگوید: اگر خدا بخواهد و سپس فلانی بخواهد... یا اگر یاری خدا و سپس یاری فلانی نبود...

از جمله وسائل شرک

آویزان کردن تعویذ و مهره و نوشته‌ها و دعاها به خود از ترس چشم زخم و دیگر اسباب، شرک است... حال اگر شخص اعتقاد داشته باشد این کارها تنها اسبابی برای رفع بلا یا دور کردن آن است، این کار، شرک اصغر خواهد بود، اما اگر اعتقاد داشته باشد این تعویذها در ذات خود بلا را دور می‌کند، چنین کاری شرک اکبر است، زیرا تعلق و امید به غیر خدا است و اعتقاد به این است که چیزی غیر از الله توانایی تصرف در جهان را دارد...

تمیمه (تعویذ) بر دو نوع است:

اینکه از قرآن باشد، مانند اینکه بر پارچه یا چرم یا قطعه‌ای طلا یا هر چیزی دیگر، آیاتی از قرآن را بنویسد که این جایز نیست، زیرا چنین کاری از پیامبر ﷺ و اصحاب وی روایت نشده و منجر به آویزان کردن چیزهای دیگر می‌شود...

نوع دوم تمیمه‌های حاوی نوشته‌هایی غیر از آیات قرآن است، مانند کسانی که نام‌های جنیان و علائم و رمزهای جادوگران را به خود آویزان می‌کنند که این از اسباب و وسائل شرک است...

ابن مسعود رضی الله عنه می‌گوید: «هر که تمیمه‌ای را از [گردن] انسانی باز کند مانند این است که برده‌ای را آزاد کرده باشد»...

پیامبر صلی الله علیه و آله مردی را دید که حلقه‌ای آهنی را در دست کرده است. به او گفت: «این چیست؟» گفت: از «واهنه» است. (یعنی از ترس بیماری)... فرمود: «آن را بیندازد چرا که جز بر «وهن» (سستی) تو نمی‌افزاید و اگر در حالی بمیری که این بر دست توست رستگار نخواهی شد»...

همینطور ادعای علم غیب از جمله‌ی انواع شرک است، چرا که جز خداوند متعال کسی غیب را نمی‌داند. خداوند متعال می‌فرماید:

﴿قُلْ لَا يَعْلَمُ مَنْ فِي السَّمَوَاتِ وَالْأَرْضِ الْغَيْبَ إِلَّا اللَّهُ﴾ [النمل: ۶۵]

«بگو در آسمان‌ها و زمین، کسی جز الله غیب را نمی‌داند».

بنابراین هرگز امکان ندارد کسی غیب را بداند؛ نه فرشته‌ای مقرب و نه پیامبری مُرسَل... هیچ‌کس جز الله غیب را نمی‌داند...

مگر آنکه آن کس پیامبری باشد که خداوند به وی مقداری از امور غیب را وحی کند، چنان‌که خداوند نیرنگ‌های کفار و نشانه‌های قیامت و اینگونه مسائل را به پیامبرش ﷺ وحی نمود...

پس هر کس، به هر عنوان - مانند کف خوانی یا فال قهوه یا نظر به ستارگان یا پیشگویی و جادو - ادعای علم غیب کند دروغگو و کافر است... اما آنچه از برخی دجالان و جادوگران رخ می‌دهد مانند پیدا شدن گمشده‌ها توسط آنان یا فهمیدن سبب برخی از بیماری‌ها به سبب استخدام جن و شیاطین است...

ممکن است برخی از اشخاص ضعیف‌الایمان به نزد ستاره‌شناسان بروند و درباره‌ی آینده و ازدواج خود از آنان بپرسند، که این حرام است، و هر که ادعای علم غیب کند یا سخن کسی که ادعای علم غیب دارد را تصدیق کند، کافر شده است...

همینطور مراجعه به فال‌های ماهیانه در روزنامه‌ها و مجلات یا تماس تلفنی با کسانی که ادعای شناخت غیب دارند یا پرسش از آنان، که همه‌ی این کارها حرام است...

از دیگر وسائل شرک، سحر و کهنات و پیشگویی است، چرا که سحر از بزرگترین گناهان است. پیامبر ما ﷺ می‌فرماید: «از هفت گناه هلاک‌کننده بپرهیزید» گفتند: [آن‌ها] چه هستند؟ فرمود: «شرک به خداوند و جادوگری و...»

چرا که سحر مستلزم به خدمت گرفتن شیاطین و تقرب جستن به آنان با کارهایی است که دوست دارند تا به خدمت او درآیند، همینطور ادعای دانستن غیب که خود کفر و گمراهی است؛ برای همین است که خداوند متعال می‌فرماید:

﴿وَلَا يُفْلِحُ السَّاحِرُ حَيْثُ أَتَى﴾ [طه: ۶۹]

«و جادوگر هر جا که رود رستگار نمی‌شود».

حکم ساحر، قتل است، چنان که گروهی از صحابه چنین می‌کردند، اما امروزه در حق جادوگران سهل‌انگاری می‌شود و آن را هنر می‌دانند و برای آنان جشن‌ها و مسابقات برگزار می‌کنند و هزاران تماشاگر در نمایش آنان حاضر می‌شوند که این سهل‌انگاری در امر عقیده است، و چه زیباست کاری که ابوذر با یکی از جادوگران انجام داد...

یک بار ابوذر بر یکی از خلفا وارد شد که نزد وی جادوگری با شمشیر خود بازی می‌کرد و به مردم چنین وانمود می‌کرد که سر مردی را قطع می‌کند و سپس سر وی را به جایش باز می‌گرداند و او را زنده می‌کرد...

ابوذر روز بعد دوباره به همان مجلس رفت در حالی که ردایی پوشیده بود و شمشیر خود را زیر آن پنهان کرده بود... سپس بر خلیفه وارد شد و دید همان ساحر در حال نمایش با شمشیر است... و در برابر مردم جادوگری می‌کند و مردم از کار وی در شگفتند! پس ناگهان شمشیر خود را بیرون آورد و بر گردن ساحر فرود آورد و سرش را از تن جدا کرد...

ساحر به زمین افتاد... سپس ابوذر گفت: شنیدم رسول خدا ﷺ می‌فرمود: «حد جادوگر، یک ضربه‌ی شمشیر است» آنگاه رو به جنازه‌ی ساحر کرد و گفت: حالا خودت را زنده کن! خودت را زنده کن!

همچنین پیامبر خدا ﷺ می‌فرماید: «هر که نزد پیشگویی آمد و سخن او را تصدیق نمود به آنچه بر محمد نازل شده کفر ورزیده است».

چیزی که باید درباره‌اش هشدار داد این است که جادوگران و کاهنان و پیشگویان گاه خود را در ظاهر انسانی صالح و اهل دین جا می‌زنند و بیماران خود را دستور می‌دهند که برای غیر خدا ذبح کنند، که مثلا گوسفندی را با فلان اوصاف ذبح کنند یا مرغی را سر ببرند...

و گاه به نام دعایی که در گردن بیاویزند یا در خانه‌های خود آویزان کنند، برای آنان طلسم‌های شرک آمیز یا تعویذهای شیطانی می‌نویسند... برخی از این جادوگران خود را در نقش اولیاء الله که دارای کرامات و خوارق عادات هستند نشان می‌دهند، مثلا خود را با شمشیر می‌زنند یا زیر چرخ اتوموبیل می‌خوابند و آسیبی نمی‌بینند... و از این نوع کارها که در حقیقت جادو و از عمل شیطان است کهبه دست این جادوگران انجام می‌دهد و این شیاطین با یاد خداوند می‌گریزند...

مانند داستانی که یکی از دوستان برایم تعریف کرد... وی می‌گفت: در یکی از سفرهایم به یک سیرک رفتم...

در حالی که نمایش آنان را تماشا می‌کردم زنی وارد صحنه شد و با توانایی عجیبی بر روی طناب راه رفت سپس به روی دیواری پرید و طوری بر آن بالا رفت که انگار مگس است! مردم از دیدن کار او بسیار تعجب کردند...

با خود گفتم ممکن نیست کارهایی که او می‌کند صرفا حرکات آکروباتیک باشد... درست است من گناهکارم اما موحد هستم و چنین چیزی را نمی‌پسندم... در حیرت بودم که چه کنم؟

تا اینکه یادم آمد در یکی از خطبه‌های جمعه که درباره‌ی جادو و جادوگران بود، خطیب می‌گفت جادوگران از شیاطین کمک می‌گیرند و شیاطین با ذکر خداوند نیرنگشان باطل می‌شود و قدرت خود را از دست می‌دهند...

از صندلی خودم بلند شدم و به سمت سکو رفتم... مردم که شگفت زده بودند دست می زدند و فکر می کردند من از شدت هیجان دارم به او نزدیک می شوم...

وقتی به سکو رسیدم و به او نزدیک شدم نگاهم را به او دوختم و شروع به خواندن آیه الکرسی کردم: ﴿اللَّهُ لَا إِلَهَ إِلَّا هُوَ الْحَيُّ الْقَيُّومُ لَا تَأْخُذُهُ سِنَّةٌ وَلَا نَوْمٌ...﴾ [البقرة: ۲۵۵]

ناگهان آن زن شروع به لرزیدن کرد... به خدا قسم هنوز آیه را به پایان نرسانده بودم که به زمین افتاد و حالت تشنج به او دست داد... مردم ترسیدند و از جاهای خود بلند شدند و او را به بیمارستان بردند... راست می گوید خداوند ﷻ که:

﴿إِنَّ كَيْدَ الشَّيْطَانِ كَانَ ضَعِيفًا﴾ [النساء: ۷۶]

«همانا نیرنگ شیطان ضعیف است».

و می فرماید:

﴿وَمَكْرُوا وَمَكَرَ اللَّهُ وَاللَّهُ خَيْرُ الْمَكْرِينَ﴾ [آل عمران: ۵۴]

«و مکر آوردند و الله نیز تدبیر نمود و الله بهترین تدبیر کنندگان است».

از دیگر عوامل شرک، بزرگ داشتن تمثالها و بناهای یادبود است... تمثال به مجسمه‌هایی می‌گویند که به شکل انسان یا حیوان ساخته می‌شوند و بناهای یادبود نیز مجسمه‌هایی هستند که به شکل رهبران و بزرگان در میدان‌ها یا پارک‌ها و اماکن عمومی نصب می‌شوند، و در زمین شرکی صورت نگرفته مگر به سبب همین مجسمه‌ها...

آیا نمی بینید که قوم نوح وقتی مجسمه‌هایی را به شکل مردان [صالح] ساختند، مدت زمانی نگذشت تا آنکه آن مجسمه‌ها را همراه با خداوند عبادت کردند؟

برای همین است که رسول خدا ﷺ از ساختن مجسمه‌ها و کشیدن تصاویر [موجودات روح‌دار] نهی کرده است، چرا که این این‌ها عواملی هستند که به شرک منجر می‌شوند...

حتی رسول خدا ﷺ تصویرگران را نفرین نموده و خبر داده که آنان شدیدترین عذاب را در روز قیامت خواهند داشت، و امر به از بین بردن تصاویر داده و فرموده است که فرشتگان وارد خانه‌ای که در آن تصویر وجود داشته باشد، نمی‌شوند...

از دیگر عوامل منجر به شرک، توسل نامشروع است: مانند توسل به مقام پیامبر ﷺ یا به ذات آفریدگان یا حق آنان... بنابراین جایز نیست انسان در دعای خود بگوید: خداوندا من با توسل به جاه پیامبر از تو چنین می‌خواهم... یا به حق فلان کس، یا به روح فلان میت... هیچکدام از این توسل‌ها جایز نیست، بلکه توسل جایز، توسل انسان به نام‌ها و صفات خداوند است، مثل اینکه بگوید: ای رحیم، مرا مورد رحمت خود قرار ده، یا بگوید: ای غفور، مرا ببامرز...

همینطور توسل به خداوند با ایمان و اعمال صالح، جایز است؛ مثل اینکه بگوید: خداوندا به سبب ایمانی که دارم و پیامبرانت را تصدیق کرده‌ام مرا بهشتی بگردان...

همچنین توسل به دعای صالحان؛ مثلاً از بنده‌ی صالحی که در قید حیات است بخواهد تا برای او از خداوند چیزی بخواهد، چرا که دعای مسلمان برای برادرش در غیاب او مستجاب است، اما در خواست از میت نزد قبر وی جایز نیست، زیرا همه‌ی مواردی که ذکر شد از حقوق خاص خداوند است و صرف آن برای غیر وی شایسته نیست...

از جمله‌ی ایمان به خداوند، اعتقاد به این حقیقت است که وی پروردگار همه چیز است و تنها او مستحق عبادت است... و او دارای نام‌های نیک و صفات والا است:

﴿لَيْسَ كَمِثْلِهِ شَيْءٌ وَهُوَ السَّمِيعُ الْبَصِيرُ﴾ [الشوری: ۱۱]

«چیزی مانند او نیست و او شنوا و بینا است».

و او هر گاه بخواهد هر سخنی را هر گونه که بخواهد می‌گوید... و او با ذات و صفات خود بر بندگان عالی و بلند است... بر عرش خود مستوی است و از حال بندگان آگاه است، سخنانشان را می‌شنود و کارهایشان را می‌بیند...

و ایمان داریم که مومنان پروردگار خود را در روز قیامت می‌بینند... خداوند متعال می‌فرماید:

﴿وَجُوهٌ يَوْمَئِذٍ نَّاصِرَةٌ ﴿٢٣﴾ إِلَىٰ رَبِّهَا نَاظِرَةٌ ﴿٢٤﴾﴾ [القیامة: ۲۲-۲۳]

«در آن روز چهره‌هایی شاداب و مسرور است (۲۲) و به پروردگارش می‌نگرد».

همینطور ایمان به ملائکه و کتاب‌های آسمانی؛ یعنی باور به اینکه خداوند قرآن را بر محمد و تورات را بر موسی و انجیل را بر عیسی و زبور را بر داوود - علیهم الصلاة والسلام - نازل نمود که همه کلام خداوند هستند...

و ایمان به پیامبران، علیهم السلام که بسیارند و خداوند برخی را برای ما نام برده و برخی دیگر را نام نبرده است. خداوند متعال می‌فرماید:

﴿وَلَقَدْ أَرْسَلْنَا رُسُلًا مِّن قَبْلِكَ مِنْهُمْ مَّن قَصَصْنَا عَلَيْكَ وَمِنْهُمْ مَّن لَّمْ

نَقُصِّصْ عَلَيْكَ﴾ [غافر: ۷۸]

«و بی‌شک پیش از تو پیامبرانی را فرستادیم؛ برخی از آنان [ماجرایشان] را بر تو حکایت کرده‌ایم و برخی از آنان را بر تو حکایت نکرده‌ایم...»

و ایمان به آخرت...

یعنی آنکه در گام نخست به عذاب و نعیم قبر ایمان داشته باشی چرا که این ایمان با کتاب و سنت ثابت است... خداوند متعال می فرماید:

﴿وَحَاقَ بِآلِ فِرْعَوْنَ سُوءُ الْعَذَابِ ﴿٤٥﴾ النَّارُ يُعْرَضُونَ عَلَيْهَا غُدُوًّا وَعَشِيًّا وَيَوْمَ تَقُومُ السَّاعَةُ أَدْخِلُوا آلَ فِرْعَوْنَ أَشَدَّ الْعَذَابِ ﴿٤٦﴾﴾ [غافر: ۴۵-۴۶]

«و فرعونیان را عذاب سخت فرو گرفت (۴۵) صبح و شام بر آتش عرضه می شوند و روزی که قیامت برپا شود [ندا می آید که] آل فرعون را در سخت ترین عذاب در آورید».

همچنین خداوند متعال درباره ی منافقان می فرماید:

﴿سَنُعَذِّبُهُمْ مَرَّتَيْنِ ثُمَّ يُرَدُّونَ إِلَىٰ عَذَابٍ عَظِيمٍ ﴿١٠١﴾﴾ [التوبة: ۱۰۱]

«به زودی آنان را دو بار عذاب می کنیم، سپس به عذابی بزرگ باز گردانده می شوند».

ابن مسعود و دیگران در تفسیر این آیه می گویند: عذاب اول در دنیا و عذاب دوم در قبر است، سپس به عذاب بزرگ در آتش جهنم باز گردانده می شوند...

اما احادیثی که درباره ی اثبات عذاب و نعیم قبر وارد شده بسیار است و حتی ابن قیم و دیگران به متواتر بودن آن تصریح کرده اند... در سنت بیش از پنجاه حدیث در این باره وارد شده است، از جمله در صحیحین بخاری و مسلم روایت است که پیامبر ﷺ از کنار دو قبر گذشت، پس فرمود: «بی شک آن دو عذاب می شوند و برای کار بزرگی عذاب نمی شوند؛ یکی از آن دو خود را از ادراش پاک نمی داشت و دیگری سخن چینی می کرد...».

همینطور در صحیحین روایت است که رسول خدا ﷺ در دعای خود می فرمود: «خداوند از عذاب قبر به تو پناه می برم...»

از جمله‌ی ایمان به آخرت، ایمان به رستاخیز و زنده شدن مردگان هنگام دمیده شدن در شیپور است... آنگاه لخت و پابره‌نه و ختنه نشده از قبرهای خود برمی‌خیزند، چنان‌که خداوند متعال می‌فرماید:

﴿ثُمَّ إِنَّكُمْ بَعْدَ ذَلِكَ لَمَيِّتُونَ ﴿١٥﴾ ثُمَّ إِنَّكُمْ يَوْمَ الْقِيَامَةِ تُبْعَثُونَ ﴿١٦﴾﴾

[المؤمنون: ۱۵-۱۶]

«سپس شما [پس از آن] خواهید مرد (۱۵) آنگاه شما در روز قیامت برانگیخته خواهید شد».

و ایمان به حساب و جزا و بهشت و جهنم...

همین‌طور اعتقاد به نشانه‌های کوچک و بزرگ قیامت مانند خروج دجال و نزول عیسی علیه السلام از آسمان و طلوع خورشید از مغرب و خروج دابة الارض از جایگاهش و دیگر نشانه‌ها...

همچنین به شفاعت و حوض و ترازو و دیدن خداوند متعال و دیگر امور آخرت ایمان داریم...

باور به تقدیر - خیر و شر آن - جزو ایمان است، که [هر چه رخ می‌دهد] مقدر و نوشته شده از سوی خداوند است...

* * *

عواملی که به ایمان ضربه وارد می‌سازد

مسخره کردن دین خداوند، که باعث ارتداد از اسلام است. خداوند متعال می‌فرماید:

﴿قُلْ أَبِاللَّهِ وَعَآيَاتِهِ وَرَسُولِهِ كُنْتُمْ تَسْتَهْزِئُونَ ﴿٦٥﴾ لَا تَعْتَذِرُوا قَدْ كَفَرْتُمْ

بَعْدَ إِيمَانِكُمْ ﴿[التوبة: ۶۵-۶۶]

«بگو آیا با الله و آیاتش و پیامبرش تمسخر می‌کردید؟ (۶۵) عذر نیاورید، پس از ایمانتان کافر شدید».

مانند برخی سخنان که عده‌ای بر زبان می‌آورند که: اسلام دینی قدیمی است و به درد دوران ما نمی‌خورد! یا: اسلام ارتجاع و عقب‌ماندگی است! یا اینکه: قوانین وضعی بهتر از اسلام است...

از بزرگترین عوامل وارد شدن اشکال در عقیده، حکم بر اساس چیزی است که خداوند نازل نکرده است، زیرا یکی از مقتضیات ایمان، حکم کردن بر اساس شریعت او در گفتار و کردار و اختلافات و مسائل مالی و دیگر حقوق است...

خداوند متعال می‌فرماید:

﴿فَلَا وَرَبِّكَ لَا يُؤْمِنُونَ حَتَّىٰ يُحَكِّمُوكَ فِيمَا شَجَرَ بَيْنَهُمْ ثُمَّ لَا يَجِدُوا فِي أَنفُسِهِمْ حَرَجًا مِّمَّا قَضَيْتَ وَيُسَلِّمُوا تَسْلِيمًا﴾ [النساء: ۶۵]

«ولی چنین نیست، به پروردگارت قسم که ایمان نمی‌آورند مگر آنکه تو را در مورد آنچه میان آنان مایه‌ی اختلاف است داور گردانند سپس از حکمی که کرده‌ای در دل‌هایشان احساس ناراحتی [و تردید] نکنند و کاملاً سرت سلیم فرود آورند»

بنابراین، باید بر اساس آنچه خداوند نازل کرده حکم نمود، در همه چیز: در خرید و فروش... درباره‌ی دزدی و زنا و دیگر امور، نه تنها در احکام طلاق و ازدواج و قوانین احوال شخصی...

هر که برای مردم قانون‌گذاری نمود و ادعا نمود این قوانین مناسب‌تر و بهتر از حکم خداوند است، دچار کفر شده است، زیرا خداوند متعال می‌فرماید:

﴿أَمْ لَهُمْ شُرَكَاءُ شَرَعُوا لَهُمْ مِّنَ الدِّينِ مَا لَمْ يَأْذَنَ بِهِ اللَّهُ﴾ [الشوری: ۲۱]

«یا برای آنان شریکانی است که در آنچه الله بدان اجازه نداده برایشان آیینی نهاده‌اند؟»

و فرموده است:

﴿أَفْحُكْمَ الْجَاهِلِيَّةِ يَبْغُونَ وَمَنْ أَحْسَنُ مِنَ اللَّهِ حُكْمًا لِقَوْمٍ يُوقِنُونَ﴾ [المائدة: ۵۰]

«آیا خواستار حکم جاهلیت‌اند؟ و برای مردمی که یقین دارند، داوری چه کسی از الله بهتر است؟»

همچنین در حدیث صحیح آمده هنگامی که خداوند متعال آیه‌ی ﴿اتَّخِذُوا أَحْبَارَهُمْ وَرُهْبَانَهُمْ أَرْبَابًا مِنْ دُونِ اللَّهِ﴾^۱ را [درباره‌ی اهل کتاب] نازل نمود، عدی بن حاتم رضی الله عنه [که هنوز نصرانی بود] گفت: ای رسول خدا، ما آنان را عبادت نمی‌کنیم... پیامبر صلی الله علیه و آله فرمود: «آیا برای شما حرام خدا را حلال نمی‌کنند و در نتیجه شما آن را حلال می‌کنید؟ و حلال خدا را حرام نمی‌کنند و شما آن را حرام می‌دانید؟» گفت: آری. فرمود: «همین عبادت کردن آن‌هاست».

از دیگر نواقض ایمان، دوستی با کافران و یا دشمنی با مومنان است... شکی در این نیست که بر مسلمانان واجب است از مودت با کافران دوری کنند چنان که خداوند متعال می‌فرماید:

﴿يَأَيُّهَا الَّذِينَ ءَامَنُوا لَا تَتَّخِذُوا عَدُوِّي وَعَدُوَّكُمْ أَوْلِيَاءَ تُلْقُونَ إِلَيْهِم بِالْمَوَدَّةِ وَقَدْ كَفَرُوا بِمَا جَاءَكُمْ مِنَ الْحَقِّ﴾ [الممتحنة: ۱]

«ای کسانی که ایمان آورده‌اید دشمن من و دشمن خودتان را به دوستی بر مگیرید [به طوری] که با آن‌ها اظهار دوستی کنید و حال آنکه قطعاً به آن حقی که برای شما آمده کافرنند».

و خداوند متعال می‌فرماید:

۱- «دانشمندان و راهبان خود را به جای الله به خدایی گرفته‌اند...» توبه: ۳۱

﴿لَا تَجِدُ قَوْمًا يُؤْمِنُونَ بِاللَّهِ وَالْيَوْمِ الْآخِرِ يُوَادُّونَ مَنْ حَادَّ اللَّهَ وَرَسُولَهُ
وَلَوْ كَانُوا آبَاءَهُمْ أَوْ أَبْنَاءَهُمْ أَوْ إِخْوَانَهُمْ أَوْ عَشِيرَتَهُمْ﴾ [المجادلة: ۲۲]

«قومی را نیابی که به الله و آخرت ایمان داشته باشند [و] کسانی را که با الله و پیامبرش مخالفت کرده‌اند دوست بدارند، هرچند پدرانشان یا پسرانشان یا برادرانشان یا عشیره‌ی آنان باشند...»

و نشانه‌ها همه دال بر کفر آنان به خداوند و نیرنگشان علیه اسلام و مسلمانان است...

چنان که الله - سبحانه و تعالی - می‌فرماید:

﴿قَدْ بَدَتِ الْبَغْضَاءُ مِنْ أَفْوَاهِهِمْ وَمَا تُخْفِي صُدُورُهُمْ أَكْبَرُ قَدْ بَيَّنَّا لَكُمُ
الْآيَاتِ إِن كُنْتُمْ تَعْقِلُونَ ﴿۱۱۸﴾ هَآنَتُمْ أَوْلَآءِ تُحِبُّونَهُمْ وَلَا يُحِبُّونَكُمْ وَتُؤْمِنُونَ
بِالْكِتَابِ كُلِّهِ وَإِذَا لَفُوكُمْ قَالُوا ءَامَنَّا وَإِذَا خَلَوْا عَضُّوا عَلَيْكُمُ الْأَنَامِلَ مِنَ
الْعِظِّ فُلْ مُؤْتُوا بِعِظِكُمْ إِنَّ اللَّهَ عَلِيمٌ بِذَاتِ الصُّدُورِ ﴿۱۱۹﴾﴾ [آل عمران: ۱۱۸-۱۲۰]

«دشمنی از لحن و سخنشان آشکار است و آنچه سینه‌هایشان پنهان می‌دارد بزرگتر است؛ در حقیقت ما نشانه‌ها [ی دشمنی آنان] را برای شما بیان کردیم اگر تعقل کنید (۱۱۸) هان شما کسانی هستید که آنان را دوست دارید و [حال آنکه] آنان شما را دوست ندارند و شما به همه کتاب‌ها [ی خدا] ایمان دارید و چون با شما برخورد کنند می‌گویند ایمان آوردیم و چون [باهم] خلوت کنند از شدت خشم بر شما سرانگشتان خود را می‌گزند بگو به خشم خود بمیرید که الله به راز درون سینه‌ها داناست (۱۱۹) اگر به شما خوشی رسد آنان را بدحال می‌کند و اگر به شما گزندی رسد بدان شاد می‌شوند و اگر صبر کنید و پرهیزگاری نمایید نیرنگشان هیچ زبانی به شما نمی‌رساند یقیناً الله به آنچه می‌کند احاطه دارد».

از نمونه‌های دوستی برخی از مسلمانان با کافران در دوران ما، هم‌نشینی و مودت با آنان بدون قصد دعوت، و یا اقامت و سفر غیر ضروری به کشورهای آنان و شبیه ساختن خود به کافران در لباس و ظاهر و روش زندگی، و سخن گفتن غیر ضروری به زبان آن‌ها است...

همچنین از بزرگترین نواقض ایمان پایین دانستن شأن و منزلت اصحاب رسول خدا ﷺ یا دشنام دادن به آنان و اهانت به اهل بیت بزرگوار ایشان است...

ما اصحاب رسول خدا ﷺ را دوست می‌داریم و در محبت هیچ‌یک از آنان زیاده‌روی نمی‌کنیم، نه در مورد علی ﷺ و نه دیگر اصحاب وی... و از هیچ‌یک از آنان براءت نمی‌جوییم، بلکه از دشمنان آنان اظهار بیزار می‌کنیم و آن بزرگواران را جز به نیکی یاد نمی‌کنیم... خداوند متعال می‌فرماید:

﴿وَالسَّبِقُونَ الْأُولُونَ مِنَ الْمُهَاجِرِينَ وَالْأَنْصَارِ وَالَّذِينَ اتَّبَعُوهُمْ بِإِحْسَانٍ رَضِيَ اللَّهُ عَنْهُمْ وَرَضُوا عَنْهُ﴾ [التوبة: ۱۰۰]

«و پیشگامان نخستین از مهاجران و انصار و کسانی که به نیکی از آنان پیروی نمودند، الله از آنان خشنود است و آنان [نیز] از او خشنودند...».

مذهب اهل سنت و جماعت درباره‌ی اختلافات و جنگ‌هایی که میان آنان رخ داده، دست نگه داشتن از سخن در این باره است زیرا آنان انسان‌هایی بودند که گاه به راه درست می‌روند و گاه به خطا، و همانطور که خداوند شمشیرهای ما را از وارد شدن به آن فتنه‌ها دور نگه داشته ما نیز زبان‌هایمان را از ورود به آن باز می‌داریم و در این باره می‌گوییم: آن‌ها انسان‌هایی بودند که پروردگاری دارند که در قیامت یکجایشان می‌کند و میانشان داوری می‌کند...

همچنین خلافت را پس از پیامبر خدا ﷺ برای ابوبکر ثابت می‌دانیم و وی را بهترین امت پس از پیامبر و مقدم بر همه می‌دانیم... سپس عمر، سپس عثمان سپس علی، خداوند از همه‌ی آنان خوشنود باد... از دیگر مسائلی که به ایمان ضربه می‌زند بدعت‌هایی است که برخی از مسلمانان ساخته‌اند و گمان می‌کنند باعث نزدیک‌تر شدن آنان به خداوند می‌شود، مانند جشن گرفتن روز تولد پیامبر ﷺ و بلند شدن در اثنای آن [به زعم حضور ایشان] و گفتن سلام به وی در این حالت است. همینطور جشن گرفتن روز تولد اولیا و صالحان دیگر، که همه‌ی این‌ها بدعت در دین است و پیامبر ﷺ و صحابه چنین کاری نکرده‌اند و بلکه از رسول خدا ﷺ ثابت است که فرمودند: «هر که در این امر ما چیزی نو بسازد که از آن نیست، پس آن چیز مردود است» و فرمود: «هر نوآوری [در دین] بدعت است و هر بدعتی گمراهی است».

و خداوند متعال می‌فرماید:

﴿الْيَوْمَ أَكْمَلْتُ لَكُمْ دِينَكُمْ وَأَتَمَمْتُ عَلَيْكُمْ نِعْمَتِي وَرَضِيْتُ لَكُمْ الْإِسْلَامَ دِينًا﴾ [المائدة: ۳]

«امروز دینتان را برایتان کامل کردم و نعمتم را بر شما به اتمام رساندم و اسلام را به عنوان دین برای شما پسندیدم».

آری؛ دین را برای ما کامل نمود، و اگر جشن گرفتن مولود جزو دینی بود که خداوند برای ما پسندیده است بی‌شک پیامبر ما ﷺ آن را برای امتش بیان می‌کرد...

علما صریحا جشن مولودی را انکار کرده‌اند، به ویژه اگر در آن درباره‌ی رسول خدا ﷺ غلو و زیاده‌روی و اختلاط زنان و مردان صورت گیرد یا از آلات لهو و طرب استفاده شود...

همینطور احتمال دارد اینگونه مراسم‌ها با فرا خواندن رسول خدا ﷺ و استغاثه و طلب مدد از او و اعتقاد به اینکه وی غیب می‌داند و دیگر امور کفری، به شرک اکبر منجر شود...

اوصافی مانند دانستن غیب و مغفرت در روز قیامت و در دست داشتن امور دنیا و آخرت، جز در حق خداوند که ملکوت آسمان‌ها و زمین به دست اوست، صحیح نیست، اما چنین مسائلی در جشن‌های تولد پیامبر ﷺ یا مولد دیگر اولیاء به کثرت رخ می‌دهد...

ممکن است کسی بگوید: در این جشن‌ها رسول خدا ﷺ یاد می‌شود، و سیرتش خوانده می‌شود.

در پاسخ می‌گوییم: این سخن خوبی است، اما می‌توان رسول خدا ﷺ را بر روی منابر یا در سخنرانی‌ها و مجالس عمومی یاد کرد و سیرت او را به مردم گفت، بدون آنکه نیاز به تعیین زمان و مکان مشخص در یک سال باشد، و خداوند متعال فرموده است:

﴿فَإِنْ تَنَزَعْتُمْ فِي شَيْءٍ فَرُدُّوهُ إِلَى اللَّهِ وَالرَّسُولِ﴾ [النساء: ۵۹]

«پس هرگاه در چیزی اختلاف نظر یافتید، آن را به الله و پیامبرش عرضه بدارید...».

ما در قرآن جستجو کردیم، ندیدیم جایی خداوند ما را به انجام جشن‌های تولد امر کرده باشد، بلکه قرآن به ما می‌گوید دین کامل شده؛ در سنت هم گشتیم و در آن ندیدیم که رسول خدا ﷺ چنین کاری انجام داده یا اصحابش را به آن امر کرده باشد...

بنابراین برای انسان عاقل شایسته نیست که فریب تعداد زیاد کسانی را بخورد که این کار را انجام می‌دهند، چرا که خداوند متعال می‌فرماید:

﴿وَإِنْ تُطِغْ أَكْثَرُ مَنْ فِي الْأَرْضِ يُضِلُّوكَ عَنْ سَبِيلِ اللَّهِ﴾ [الأنعام: ۱۱۶]

«و اگر از بیشتر اهل زمین پیروی کنی تو را از راه الله گمراه می‌کنند...».

یکی از شگفتی‌ها این است که برخی از مردم برای شرکت در جشن‌های بدعتی کوشش می‌کنند اما از حضور در نمازهای جمعه و جماعت تخلف می‌کنند! و بعضی از آنان گمان می‌کنند که خود پیامبر ﷺ در مراسم مولود حاضر می‌شود، برای همین برای وی از جا بر می‌خیزند و خوش آمد می‌گویند!

همه این را می‌دانیم که ایمان بنده کامل نمی‌شود تا آنکه رسول خدا ﷺ را دوست داشته و او را گرمی بدارد، و قرار دادن وی به عنوان امام و رهبر، بخشی از این بزرگداشت است، برای همین از عباداتی که وی مشروع ساخته تجاوز نمی‌کنیم...

* * *

از دیگر بدعت‌های آشکار، جشن گرفتن شب ۲۷ رمضان است؛ رسول خدا ﷺ چنان که در صحیحین روایت است، فرموده: «هر که رمضان را از روی ایمان و اخلاص به نماز بایستد، گناهان گذشته‌اش آمرزیده می‌شود» و «هر که شب قدر را از روی ایمان و اخلاص به نماز ایستد گناهان گذشته‌اش آمرزیده می‌شود».

این رهنمود پیامبر ﷺ درباره‌ی رمضان و شب قدر است... اما جشن گرفتن شب بیست و هفتم به این عنوان که این شب، شب قدر است، مخالف روش و رهنمود پیامبر خدا ﷺ است، چرا که چنین جشنی نوآوری در دین است، به ویژه آنکه شب قدر ممکن است شب بیست و هفتم باشد، و ممکن است شبی دیگر باشد...

یکی دیگر از بدعت‌ها، جشن گرفتن شب اسراء و معراج است، در حالی که درباره‌ی شب اسراء و معراج و تاریخ آن در احادیث صحیح چیزی نیامده که در ماه رجب یا ماه دیگری بوده است، و حتی اگر تاریخ آن مشخص بود

باز هم مخصوص گرداندن آن به عبادت یا جشن جایز نبود، چرا که پیامبر خدا ﷺ و اصحابش این شب را جشن نگرفته‌اند و هیچ عبادت مخصوصی را در آن انجام نداده‌اند و پیامبر ﷺ رسالت را انجام داده و امانت را ادا کرده است و اگر بزرگداشت این شب از دین خدا بود حتماً آن را برای ما بیان می‌نمود...

از دیگر بدعت‌ها جشن گرفتن شب نیمه‌ی شعبان و روزه گرفتن روز آن است... برای چنین چیزی هیچ دلیل شرعی وجود ندارد و درباره‌ی فضیلت آن احادیث ضعیفی وارد شده که نمی‌توان به آن استناد نمود، چنان‌که حافظ ابن رجب و دیگر علما بیان کرده‌اند...

زید بن اسلم می‌گوید: هیچ یک از مشایخ و فقهایمان را ندیدیم که برای شب نیمه‌ی شعبان اهمیت خاصی قائل باشند...

* * *

و در پایان، بدانید که جنایت بزرگ و مصیبت عظیم، ترک نماز است... رسول الله ﷺ در حدیثی که مسلم روایت کرده می‌فرماید: «فاصله‌ی میان شخص و کفر یا شرک، ترک نماز است»...

و نزد ترمذی با سند صحیح از عبدالله بن شقیق از ابوهریره رضی الله عنه روایت است که گفت: «اصحاب رسول خدا ﷺ ترک هیچ عملی را کفر نمی‌دانستند مگر نماز...».

ابن قیم می‌گوید: یکی از کسانی که اهل گناه و تقصیر در حق خداوند بود، در بستر مرگ بود... ناگهان حالت مرگ به وی دست داد... اطرافیان هراسان به سمت او آمدند و روبروی او نشستند و خداوند را به یاد او آوردند و شروع کردند به تلقین لا إله إلا الله برای وی... او در این حال اشک‌های خود را پاک می‌کرد... هنگامی که روحش از بدن خارج می‌شد با صدای بلند فریاد زد و گفت: بگویم لا إله إلا الله؟! لا إله إلا الله به چه درد من

می خورد در حالی که یادم نمی آید برای خدا یک نماز خوانده باشم؟! سپس گریست تا جان داد...

عامر بن عبدالله بن زبیر در بستر مرگ نفس هایش به شماره افتاده بود و خانواده اش در کنار او گریه می کردند...

در همین حال که با مرگ دست و پنجه نرم می کرد شنید که موذن اذان مغرب می گوید، در حالی که نفس در گلویش به سختی بالا می آمد و به سختی در حال جان دادن بود...

همین که صدای اذان را شنید به کسانی که دور و برش بودند گفت: دستم را بگیرید!!

گفتند: به کجا؟ گفت: به مسجد...

گفتند: با اینکه در این حال هستی؟!!

گفت: سبحان الله! منادی نماز را بشنوم و او را لبیک نگویم؟ دستم را بگیرید...

دو مرد از دو سو او را گرفتند و به مسجد بردند... یک رکعت را با امام گزارد سپس در سجده درگذشت... آری در حالی جان داد که در سجده بود!!

هر که نماز را به جای آورد و بر طاعت خداوند صبر کند کارش با خشنودی خداوند پایان می یابد...

سعد بن معاذ رضی الله عنه انسانی صالح و متقی و اهل عبادت بود... شب، او را با گریه ی سحر می شناخت، و روز با نماز و استغفار...

در غزوه ی بنی قریظه زخمی شد... چند روز بیمار بود سپس به حال مرگ افتاد...

هنگامی که پیامبر صلی الله علیه و آله از وضع وی آگاه شد خطاب به اصحابش فرمود: «به نزد او برویم...»

جابر می‌گوید: بیرون رفت و ما به همراه او بیرون رفتیم... و آنقدر با شتاب می‌رفت که بندهای نعلین ما برید و ردایمان افتاد... اصحاب از شتاب او تعجب کردند، آنگاه فرمود:

«می‌ترسم ملائکه بر ما پیشی گیرند و او را غسل کنند چنان‌که حنظله را غسل کردند».

هنگامی که به خانه رسید دید که او درگذشته و یارانش در حال غسل اویند و مادرش می‌گرید... پس رسول خدا ﷺ فرمود: «هر گریه کننده‌ای دروغ می‌گوید جز مادر سعد...»

سپس او را به سوی قبرش بردند و پیامبر ﷺ برای تشییع او بیرون آمد... مردم گفتند: ای رسول خدا، تاکنون میتی سبک‌تر از او حمل نکرده بودیم...

رسول الله ﷺ فرمود: «چرا سبک نباشد که اینقدر و اینقدر ملائکه به زمین فرود آمده‌اند - که تاکنون به زمین نیامده‌اند - و همراه با شما او را برداشته‌اند... به خدا سوگند فرشتگان با [ملاقات] روح سعد شاد شده‌اند... و عرش برای او به لرزه افتاده است...»

﴿إِنَّ الَّذِينَ ءَامَنُوا وَعَمِلُوا الصَّالِحَاتِ كَانَتْ لَهُمْ جَنَّاتُ الْفِرْدَوْسِ نُزُلًا ﴿۱۷﴾﴾

﴿خَلِيدِينَ فِيهَا لَا يَبْغُونَ عَنْهَا حِوَلًا ﴿۱۷۸﴾﴾ [الکهف: ۱۰۷-۱۰۸]

«بی‌شک کسانی که ایمان آوردند و کارهای صالح انجام دادند باغ‌های فردوس محل پذیرایی آن‌هاست (۱۰۷) جاودانه در آن خواهند ماند و خواهان انتقال از آنجا نخواهند بود».

* * *

یکی از بزرگترین گناهان، ندادن زکات است، چرا که زکات سومین رکن از ارکان اسلام است و در صحیح مسلم روایت است که رسول خدا ﷺ فرمود:

«کسی نیست که صاحب طلا و نقره‌ای باشد و حق آن را ندهد مگر آنکه در روز قیامت برایش شمشیرهایی پهن از آتش مهیا می‌کنند و آن را در آتش جهنم داغ می‌کنند و پهلوی و پیشانی و پشت او را با آن داغ می‌کنند و هر گاه سرد شد دوباره این کار را تکرار می‌کنند؛ در روزی که اندازه‌ی آن پنجاه هزار سال است، تا آنکه میان بندگان داوری شود و سرنوشت خو را بداند: یا به سوی بهشت و یا به سوی جهنم».

همچنین امام بخاری روایت کرده که پیامبر ﷺ فرمودند: «کسی که خداوند به او ثروت داده است اگر زکات مالش را پرداخت نکند، روز قیامت، مالش به شکل اژدهاییسمیکهداراید و نیش زهرآگین است، درمی‌آید و به گردن او می‌پیچد و دو طرف چهره‌اش (گونه‌هایش) را گرفته، می‌گوید: من مال و خزانه‌ی تو هستم». سپس، رسول الله ﷺ این آیه را تلاوت کرد:

﴿وَلَا يَحْسَبَنَّ الَّذِينَ يَبْخُلُونَ بِمَا آتَاهُمُ اللَّهُ مِنْ فَضْلِهِ هُوَ خَيْرًا لَّهُمْ بَلْ هُوَ شَرٌّ لَّهُمْ سَيُطَوَّقُونَ مَا بَخَلُوا بِهِ يَوْمَ الْقِيَامَةِ﴾ [آل عمران: ۱۸۰]

«و کسانی که به آنچه الله از فضل خود به آنان عطا کرده بخل می‌ورزند هرگز تصور نکنند که آن [بخل] برای آنان خوب است بلکه برایشان بد است؛ به زودی آنچه که به آن بخل ورزیده‌اند روز قیامت طوق گردنشان می‌شود».

* * *

و در پایان...

ای قوم ما، دعوتگر خدا را اجابت کنید و به او ایمان آورید تا گناهان‌تان را برایتان بیامرزد و شما را از عذابی دردناک نجات دهد... به خدا قسم من دلسوز شمایم... حق آشکار است و دین یکی است و چند تا نمی‌شود... چرا که خداوند یکی است و بی‌نیاز، و راضی نمی‌شود کسی با وی شرک قرار داده شود...

از جمله‌ی کسانی مباش که می‌گویند:

﴿إِنَّا وَجَدْنَا آبَاءَنَا عَلَىٰ أُمَّةٍ وَإِنَّا عَلَىٰ آثَرِهِمْ مُّقْتَدُونَ﴾ [الزخرف: ۲۳]

«ما پدران خود را بر آیینی [و راهی] یافته‌ایم و ما از پایشان راهسپریم»
 بلکه بگو: ما موحدیم و مطیع و پیرو خدا و پیامبر اویم... و جمع بسیار
 کسانی که نزد قبرها قربانی می‌کنند یا به خداوند شرک می‌ورزند تو را فریب
 ندهد و داستان‌هایی که درباره‌ی مردگانشان می‌سازند و نقل می‌کنند تو را
 تحت تاثیر قرار ندهد...

به ابوطالب عموی پیامبر ﷺ بنگر که چگونه پیامبر را یاری می‌داد و از او
 دفاع می‌کرد، اما با این وجود در حال کفر از دنیا رفت... پیامبر ﷺ فرمود:
 «تا وقتی از این کار نهی نشوم برایت استغفار می‌کنم...» آنگاه خداوند
 متعال چنین نازل کرد که:

﴿مَا كَانَ لِلنَّبِيِّ وَالَّذِينَ ءَامَنُوا أَنْ يَسْتَغْفِرُوا لِلْمُشْرِكِينَ وَلَوْ كَانُوا أُولِي قُرْبَىٰ
 مِنْ بَعْدِ مَا تَبَيَّنَ لَهُمْ أَنَّهُمْ أَصْحَابُ الْجَحِيمِ﴾ [التوبة: ۱۱۳]

«بر پیامبر و کسانی که ایمان آورده‌اند سزاوار نیست که برای مشرکان پس از
 آنکه برایشان آشکار گردید که آنان اهل دوزخند، طلب آمرزش کنند هرچند
 خویشاوند [آنان] باشند».

بلکه آن بت‌شکن و بانی بیت الله الحرام، ابراهیم عليه السلام را ببین... کسی که
 در راه مولایش آزمایش شد و در راه خدا شکنجه دید... اما با این وجود
 نمی‌تواند در روز قیامت سودی به پدرش برساند چرا که پدرش در حال
 شرک از دنیا رفت...

به همه‌ی این‌ها توجه کن و به یاد داشته باش:

﴿يَوْمَ يَقْرَأُ الْمَرْءُ مِنَ أَخِيهِ ﴿٣٤﴾ وَأُمِّهِ ﴿٣٥﴾ وَصَاحِبَتِهِ ﴿٣٦﴾ وَبَنِيهِ ﴿٣٧﴾ لِكُلِّ
 أَمْرٍ مِّنْهُمْ يَوْمَئِذٍ شَأْنٌ يُّغْنِيهِ﴾ [عبس: ۳۴-۳۷]

«روزی که انسان از برادرش می‌گریزد (۳۴) و [همچنین] از مادرش و پدرش (۳۵) و همسرش و فرزندانش (۳۶) در آن روز هر کسی از آنان را کاری است که او را به خود مشغول می‌کند»

﴿يَوْمَ لَا يَنْفَعُ مَالٌ وَلَا بَنُونَ ﴿۸۸﴾ إِلَّا مَنْ أَتَى اللَّهَ بِقَلْبٍ سَلِيمٍ ﴿۸۹﴾﴾ [الشعراء:

[۸۹-۸۸]

«روزی که مال و فرزندان سودی ندارد (۸۹) مگر کسی که دلی پاک به نزد الله آورد».

از کسانی باش که به سوی حق باز می‌گردند... برای دیگران نصیحت‌گر و دلسوز، و به سوی توحید دعوت‌گر باش...
از خداوند برای همه هدایت می‌خواهم و خداوند متعال آگاه‌تر است و درود و سلام و برکات خداوند بر پیامبر خدا...

دکتر محمد العریفی